

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 10, 2006

Vol. XCVII Nr. 195

Komentatoriai: Rusijoje įsigali fašizmas

Nužudyta žurnalistė Ana Politkovskaja.

„The St. Petersburg Times“ nuotr.

Vilnius, spalio 9 d. (Alfa.lt) — Vilniaus universiteto Teisės fakulteto docento Dainiaus Žalimo nuomone, Anos Politkovskajos nužudymas bei kiti pastarojo laiko Rusijos politikos

poslinkiai liudija, kad šioje valstybėje įsigali fašizmas.

„Rusijos žurnalistės A. Politkovskajos nužudymą laikau dar vienu ženklų, liudijančiu fašizmo Rusijoje

pergalę. Tai logiškas padarinys to, kas vyko praėjusią savaitę Rusijoje — karo prieš gruzinų tautą, etninio valymo, kuris įgauna vis platesnį mastą Rusijoje, tyčiojimosi iš pavergtos čečėnų tautos surengiant masinį Rusijos himno giedojimą okupuotame Grozne“, — teigė D. Žalimas.

Žurnalistė buvo nužudyta šeštadienį Maskvos centre, savo namuose. Jos kūną šautinė žaizda lifte aptiko kaimynė.

„Nusikaltis laukė A. Politkovskajos pirmame aukšte netoli lifto. Žurnalistė grįžo namo iš prekybos centro, paėmė dalį krepšių su maisto produktais ir nunešė juos į butą. Po to, kai ji grįžo atgal pasiimti kitų krepšių, prie įėjimo į liftą žudikas šovė jai į krūtinę, po to antrą kartą į galvą“, — sakė šaltinis nusikaltimo tyrėjų grupėje.

Pasak D. Žalimo, nenuostabu, kad buvo nužudyta būtent ta žurnalistė, kuri pasaulyje labiausiai žinoma dėl Vladimiro Putino režimo nu-

sikaltimų demaskavimo, čečėnų tautos genocido atskleidimo.

„Tai dar kartą parodo, kad būti demokratu ir nepriklausomu žurnalistu Rusijoje yra pavojinga gyvybei. Valdžiai skatinant, klasinės neapykantos idėjos vietą šiandieninėje Rusijoje tvirtai užėmė kitokia neapykanta: rasinė, taip pat neapykanta kitataučiams ir kitokia nuomonę turintiems žmonėms“, — sakė D. Žalimas.

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais.
- Priešrinkiminiai rūpesčiai.
- PLB pastabos ir pasiūlymai (tęsinys).
- Iš liūdesio liūno į vienos geriausių leidyklų glėbį.
- Rinkta medžiaga apie Barborą Žagarietę.
- Lietuvių telkiniuose.
- Mūsų daržai ir darželiai.
- Didesnis už milžiną.
- Švietimo ministerijos premijos mokslininkams.

Valiutų santykis

1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

Branduolinis bandymas sukėlė grėsmę taikai

Seoul, spalio 9 d. (AFP/BNS) — Šiaurės Korėjos pirmadienį atliktas branduolinis bandymas sukėlė rimtą grėsmę Šiaurės rytų Azijos taikai, pareiškė Pietų Korėjos prezidentas Roh Moo-Hyun.

Šiaurės Korėjos branduolinis bandymas reikš didelę grėsmę pasaulio saugumui, tvirtino ir Jungtinių Tautų (JT) Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) vadovas Mohamed ElBaradei.

„Branduolinis bandymas, apie kurį pranešama, kelia grėsmę branduolinių ginklų neplatinto režimui ir sukuria rimtus saugumo iššūkius ne tik Rytų Azijos regionui, bet ir visai tarptautinei bendruomenei“, — sakė jis.

Pietų Korėjos vyriausybė žada griežtai elgtis tokios įvykių raidos atžvilgiu, sakė prezidentas Roh Moo-Hyun.

„Šis bandymas niekais pavertė Korėjos žmonių viltis dėl Korėjos pusiasalio pavertimo nebranduoline zona“, — pažymėjo jis.

Roh Moo-Hyun teigė, kad jo vyriausybė reaguos į bandymą atsakingu ir apdairiu būdu.

„Kariuomenė yra gerai pasiruošusi bet kokiems provokuojantiems Šiaurės Korėjos veiksams“, — pridūrė prezidentas. Vyriausybė taip pat padarys viską, kas įmanoma, kad sumažintų šio bandymo pasekmes ekonomikai. Nukelta į 7 psl.

Diplomatas įtariamamas šnipinėjimu

Vilnius, spalio 9 d. (BNS) — Rusijos ambasada Vilniuje atsisakė komentuoti pranešimą, kad šnipinėjimu įtariamamas Rusijos diplomatas bus išsiųstas iš Lietuvos.

Lietuva pareikalavo palikti šalį vienam iš aukštųjų Rusijos diplomatų Vilniuje, įtariamam šnipinėjimu bei siekimu daryti įtaką Lietuvos apsisprendimui paremti Gruziją, kilus jos santykių su Maskva krizei.

Rusija ruošiasi išsiųsti Lietuvos diplomata, kaip atsaką į analogišką Lietuvos veiksmą.

Šnipinėjimu įtariamo Rusijos diplomato išsiuntimo Lietuvos Užsienio reikalų ministerija ir Valstybės saugumo departamentas taip pat ne-

komentuoja.

2004 metais Lietuva paskelbė nepageidaujamais šalyje net šešis Rusijos diplomatinį statusą turėjusius asmenis, kurie užsiiminėjo žvalgybine veikla. Trys iš jų, tarp jų — Rusijos karo atašė ir jo pavaduotojas buvo išprašyti iš Lietuvos 2004 metų liepą. Į tai Lietuva sulaukė atsakomųjų veiksmų — iš Maskvos buvo liepta išvykti Lietuvos karo atašė, kaip teigė Vilnius — visiškai be pagrindo, taip pat atmesta naujo atašė kandidatūra.

Neseniai prezidentas Valdas Adamkus komentavo Gruzijos ir Rusijos santykius, prašydamas abi puses susilaikyti nuo neapgalvotų veiksmų.

Mirė skulptorius Gediminas Jokūbonis

Gediminas Jokūbonis

Eltos nuotr.

Vilnius, spalio 9 d. (ELTA) — Eidamas 80-uosius metus spalio 8 dieną po sunkios ligos Vilniuje mirė žymus skulptorius profesorius Gediminas Jokūbonis.

G. Jokūbonis gimė 1927 m. Ku-

piškyje. 1952 m. baigė tuometinį Lietuvos dailės institutą (dabar Vilniaus dailės akademija). 1965-2002 metais dėstė šioje aukštojoje mokykloje, nuo 1974 m. ėjo profesoriaus pareigas. Nuo 1954 metų buvo Lietuvos dailininkų sąjungos narys, Rusijos dailės akademijos tikrasis narys.

Vienas žymiausių Lietuvos monumentaliosios skulptūros kūrėjų G. Jokūbonis sukūrė paminklus Mairo-niui Kaune, Adomui Mickevičiui Vilniuje, Martynui Mažvydui Nacionalinėje bibliotekoje, Vytautui Didžiajam Birštone, Kiprui Petrauskui Vilniuje, Antanui Vienažindžiui Mažeikiuose, skulptūrą „Motina“ Pirčiupiuose, daug kitų monumentalių darbų. Vieni iš paskutiniųjų jo kūrinių — paminklas Antanui Baranauskui Seinuose ir Europos geografinio centro kompozicija netoli Vilniaus.

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S&A P3 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-09-06

PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Kaip pailginti savo gyvenimą

ZENONAS PRŪSAS

Beveik niekas nenori mirti. Išskyrus gal fanatikus musulmonus, kurie tiki, kad nužudydami „netikėlius“, jie laimės Allah rojų. Taip pat išskyrus psichologinius ir fizinius ligonius, neturinčius kantrybės. Tikrai nenori mirti „lietuviškos bitelės“, moterys ir vyrai, besirūpinantys lietuviškos išlaikymo išėvijoje ar bandą pagelbėti pasilikusiems Lietuvoje. Jie juk žino, kad danguje būtų geriau, negu žemėje, bet ji suspėsi ir vėliau. Juk jis ten bus amžinai — kelių ar net keliasdešimties metų pavėlavimo net nepajusi. O jei dėl kokios nors nelaimės mirtum su nuodėme ir dėl to turėtum eiti į pragarą, irgi nebūtų didelės tragedijos. Šventame Rašte juk yra daugiau poezijos, negu nuogų faktų, ypač Senajame Testamente. Todėl ten minimos pragaros kančios yra tik poezijos dalis. Bent aš negaliu įsivaizduoti, kaip vaizdingiau būtų galima išreikšti aukščiausio laipsnio ugnį. Taip pat siela nėra nei dujos, nei skystis, nei sausa medžiaga. O jei ir būtų medžiaga, liepsnoje sudegtų per sekundės dalelę — nebūtų laiko pajusti skausmo. Todėl tuo atveju kalbėtume ne apie kančią, o apie sielos sunaikinimą. Tada po mirties būtų tik du keliai: dangus ar sielos sunaikinimas. O degimo ugnyje neleistų mano gailestingas, viską atleidžiantis ir žmogų mylintis Dievas.

Speju, kad Jis nusidėjėlio sielą nubaustų laukimu. Kuriems yra tekę daug keliauti lėktuvais žino, kokia kančia yra oro uoste laukti kelias valandas pavėlavusio lėktuvo. Dar didesnė kančia būtų, jei žinotum, kad tas lėktuvas niekad ne-

atskris, o tu vis tiek turi jo laukti. Kaip turėtum jaustis, jei reikėtų amžius laukti prie dangaus vartų, kai girdėtum danguje besilinksminančius žmones, tave kankinant nenu-maldomam norui į ten patekti...

Bet grįžkim į žemę. Pasaulyje yra vietovių, kur žmonės gyvena daug ilgiau, negu visur kitur. Nežinia, ar tai yra dėl geresnio klimato ar gyvenimo būdo, ar dėl kurių kitų priežasčių. Tai domino dr. Alexander Leaf, Massachusetts General Hospital Medical Services viršininką ir Harvard universiteto profesorius. Gavęs „National Geographic“ stipendiją, jis studijavo senus žmones trijose pasaulio vietovėse, pasižymėjusiose ilga žmonių gyvenimo trukme: Kaukaze (Abchazijoje), Kašmire (Honzos rajone) ir Ekvadore (Pietų Amerikoje). Apklašinėjo daug senų žmonių nuo 100 iki 168 metų amžiaus. Savo duomenis paskelbė „National Geographic“ žurnale (1973 m. sausio mėn. numerį, psl. 93–119). Trumpame straipsnyje peržvelgsiu tik svarbesnes jo studijos išvadas.

Buvo rasta ir necharakteringų atvejų. Pavyzdžiui, viena daugiau kaip 130 metų amžiaus moteris, gyvenanti Sovietų Sąjungos Gruzijos respublikoje, Abchazijos provincijoje, kasdien teberūkė pakelį stiprių cigarečių, jas surūkydama iki pat cigaretės galiuko. Su tokia cigarete ji ir yra nufotografuota. Ji rūkusi 62 metus. Veltui neišleidžia ir orą ne dūmelio pirmiau neįtraukusi į plaučius. Kolūkiui nustojusi rinkti arbatapius tik būdama 128 metų, prieš tai gavusi daug premijų už gerą darbą. Mėgstanti išgerti vėdos ir ypač vyno. Ir apskritai, dauguma jo apklausinėtų senų žmonių mėgė išgerti, bet nepasitaikę alkoholikų. Tik senatvėje dauguma gerę iš

mažesnių stiklinių.

Visų bendras bruožas buvęs judrumas ne tik jaunystėje, bet ir paauglystėje. Nebuvo tokių, kurie būtų leidę laiką sėdėdami ar gulinėdami. Kai kurie duomenys leidžia spėti, kad mažiau kalorijų naudojimas jaunystėje leidžia sulaukti ilgesnio amžiaus. Visose trijose vietovėse žmonės buvo fiziškai aktyvūs per visą amžių. Taip pat pagelbėjo ir gyvenimas kalvotose vietovėse, priverčias laiptuoti po kalnus.

Iš gautų duomenų galima spręsti, kad fizinis darbas ir veiklumas yra labai svarbūs veiksniai sulaukti ilgo amžiaus. Gruzijos kardiologas ir gerontologijos specialistas dr. Kakiašvili galvojęs, kad tokie žmonės geriau toleruoja širdies atakas, nes deguonies pristatymas jų širdies raumeniui yra daug geresnis, negu nusidėjusiems miestiečiams. Todėl jų daugelis širdies smūgio neįnešė.

Svarbus esąs ir genetinis veiksnys. Dažnai ilgai gyvenančių žmonių tėvai irgi buvo ilgą amžių. Beveik visų vienas iš tėvų buvo ilgą amžių. Vedybinis gyvenimas ilgai prailginąs amžių. Moterys, kurios turi daugiau vaikų, ilgiau gyvena. Geras sugyvenimas šeimoje taip pat pailgina amžių. Gyveną kalnuose, ilgiau gyvena, negu gyveną lygumose.

Žiūrint iš lietuviško taško, gyvenant kur nors Čikagoje ar kur kitur ir esant pensininku, per vėlu yra keltis į Colorado kalnus. Per vėlu juos laiptuoti, kad pailgintum savo gyvenimą. Bet kur begyventum, visur gali rasti vietą pasivaikščiojimui, o tai gali būti dar sveikiau pensininkui, negu laipiojimas po kalnus. Mano gyvenamame 25,000 gyventojų miestelyje į pensiją išėję vyrai visai sustoja judėti. Ypač buvę fabriko darbininkai. Daugiausia žiūri sporto programų televizijoje, visą laiką ką nors kramsnodami ir užsigėrdami alumi ar kitais gėrimais. Jų beveik vienintelė gimnastika yra nuėjimas į lauką stovinti automobilį ir į jį įlipimas.

Kiek judresnė yra „baltųjų

marškinių“ klasė. Jie dar kartais žaidžia golfą. Labai apsilaidžia ir moterys, ypač darbininkų žmonos. Ryta išleidusios vaikus į mokyklą, visą popietę žiūri „muilo operas“ televizijoje. Bet jos yra kiek judresnės už vyrus pensininkus. Joms reikia ką nors virtuvėje išvirti, ką nors nupirkti. Palyginti su mirusiųjų amžiaus skaičiais, matomais „Drauge“, mano miestelio gyventojų gyvenimo trukmė yra 20–25 metais žemesnė, negu antrosios bangos lietuvių. Svarbiausios priežastys: liesnis maistas lietuviams prieš atvažiavimą į Ameriką, jų didesnis judrumas ir gal iš dalies genetinės priežastys. Pagal kapinėse rodomas mirusiųjų datas, ir šio miestelio žmonių tėvai irgi trumpai gyveno. Kita trumpos gyvenimo trukmės tarp dabartinių gyventojų priežastis: beveik pusė vyrų ir moterų yra labai nutukę.

Taigi bet koks judėjimas ilgina amžių. Ypač pasivaikščiojimas. Dėl to yra trys priežastys:

1. pagal statistikas, žmonės miršta arba gulėdami, arba sėdėdami; nežinau atvejų, kad kas kada nors būtų miręs per pasivaikščiojimą;
2. pasivaikščiojęs jautiesi geriau; nežinau nė vieno, kuris būtų miręs, kada gerai jautėsi;
3. daugiau žmonių miršta anksti rytą. Mirties išvengsi, jei tuo laiku vaikščiosi.

Vaiko mitybos sutrikimai gali baigtis šeimos tragedija

Valgymo sutrikimais dažniausiai serga gerai besimokantys vaikai. Apie mitybos ligas mokyklose diskutuoti būtina, nes didžiausią rizikos grupę sudaro paaugliai, o 5–20 proc. sergančiųjų miršta nuo komplikacijų ar savižudybės.

Informuos pedagogus

Sergančiųjų nervine bulimija, nervine anoreksija ir nuolatinio persivalgymo vis daugėja.

Remiantis pasauline statistika, nuo valgymo sutrikimų kenčia 5 proc. žmonių, nuo alkoholizmo – 7 proc., o nuo narkomanijos – 2 procentai žmonių.

Dėl šios priežasties Lietuvos valgymo sutrikimų gydymo ir informacijos centras, remiamas Klaipėdos miesto savivaldybės Socialinio departamento Sveikatos apsaugos skyriaus, pradėjo projektą „Valgymo sutrikimų prevencija Klaipėdos miesto mokyklose“.

Specialistai, dirbantys su jaunimu, turės galimybę susipažinti su valgymo problemų priežastimis ir sprendimo būdais.

Siekia tobulumo

Valgymo sutrikimų gydymo ir

informacijos centro projektą koordinatoriė Inga Kiškytė aiškino, kad žinant valgymo sutrikimų priežastis, galima greičiau atpažinti potencialų ligonį.

Paauglystėje visada būna daug iššūkių ir streso, o maistas padeda nusiraminti, todėl daugelis paauglių, nerasdami kito nusiramimo būdo, ima šveisti viską, ką randa šaldytuve. Taip išsivysto „priklusomybė“ dėl nuolatinio persivalgymo.

Nervinė anoreksija, kada žmogus ima sąmoningai nevalgyti, nes jaučiasi storas, ypač pasireiškia protin-giems, gerai besimokantiems jaunuoliams.

„Jie visur siekia tobulumo, taip pat ir kūną nori matyti be jokių defektų“, — pasakojo I. Kiškytė.

Didžiausia bėda ta, kad, besiekiant tobulumo, dažnai persistengiam ir atsiranda iškreiptas požiūris į kūną — kad ir kiek suliesėtų, žmogus vis tiek jaučiasi storas.

Nenormalūs stereotipai

Valgymo sutrikimų specialistai įsitikinę, kad nusistovėję stereotipai ir matmenys 90-60-90 yra nenormalūs. Todėl nereikėtų apie tokias kūno linijas kalbėti kaip apie savaime suprantamą dalyką.

„Norėdamos būti panašios į manekenes, net ir smulkios merginos ima nevalgyti arba persivalgo ir viską išvemia“, — tikino I. Kiškytė.

Tėvams taip pat nereikėtų akcentuoti kūno formų svarbos arba laidyti bereikalingų replikų, nes vaikai į jas reaguoja labai skaudžiai.

Atpažinti — iš signalų

Atskirti į valgymo sutrikimų ligas linkusius vaikus nėra paprasta, tačiau įmanoma.

Turintis sutrikimų niekada to nepripažins nei sau, nei kitiems, todėl aplinkiniai gali spręsti tik iš išorinių požymių.

Specialistai patarė mokytojams, tėvams, draugams susirūpinti, jeigu paaugliui pradėjo labai staigiai kristi svoris, jis tapo irzlus ir nervingas, atsisako eiti į vakarelius.

Sergantiems bulimija būdingas chaotiškumas, žmogus nebepali savęs kontroliuoti.

Jeigu vaikas linkęs valgyti atskirai nuo visų, po valgio bėga į tualetą, dažnai lipa ant svarstyklių ar matuoja kūno apimtį — tai taip pat labai rimti signalai, kad jis turi valgymo sutrikimų.

Laima Valentaitė
„Klaipėda“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

PLB pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos valstybės ilgalaikės strategijos svetur gyvenančių lietuvių atžvilgiu

Tęsinys iš spalio 7 d.

REGINA NARUŠIENĖ

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
pirmininkė

Nemanome, kad Lietuva neturi bandyti stabdyti emigracijos srauto ar, kuriant „globalią Lietuvą“, padėti išvykusiems integruotis į kitų šalių visuomenes. Ar iš tikrųjų siektina ištrinti pasaulio Lietuvoje „etninį nacionalizmą, kuriame esti egoistinio etnocentrizmo“? Taip rašyti gali tik žmonės, negyvenę už Lietuvos ribų ir nesigaudantys, kas mus jungia. Globalizacija yra rimtas iššūkis tautiniam identitetui. Atrodytų, šio tyrimo strategijos autoriai tarsi renka si galingą globalizaciją užuot lietuviškumą. Globali Lietuva yra iliuzija. Pasaulyje gyvenantys žmonės įvardija save tautomis (net ir tie, kurie gyvena ne savo tautinės valstybės teritorijoje) ne „transnacionaliniais organizmais“.

Kuriant šią „globalios Lietuvos“ strategiją, autoriai cituoja l.e.p. prezidento Paulausko ir Užsienio reikalų ministro A. Valionio kalbas (politines strategines iniciatyvas, formavusias užsienio politikos strategines gaires). Cituojami A. Paulausko žodžiai apie „XXI amžiaus tautą“, A. Valionio kalbos apie „vieną Lietuvą“. Tyrimo autoriai teigia, kad ministro mintys apie „vieną Lietuvą“ iš esmės atitinka globalios Lietuvos idėjas. Remiantis minėtų politikų pasakytų kalbų fragmentais, tokių kategoriškų ir vienareikšmių išvadų daryti negalima.

Siūlymas Lietuvos tautos pasklidimą pasaulyje suvokti, kaip pozityvią valstybės plėtros galimybę, yra klaidingas. Ši mintis yra rizikinga, nes, nuolat didėjant lietuvių emigracijai, keisis ir Lietuvos gyventojų struktūra bei jos politiniai interesai. Išvykusiųjų iš Lietuvos vietos neišvengiamai turės papildyti ateiviai — prognozuojama iš Rytų, kurių demokratiniuose rinkimuose išrinkti/remti atstovai gali ir nenorėti pasinaudoti užsienio lietuvių potencialu. Šis aspektas strategijoje neanalizuotas.

Užuot „transnacionalines, globalias“ Lietuvos seniai turime „pasaulio Lietuvos“ sąvoką. Ji apima užsienyje gyvenančius Lietuvos tiek piliečius, tiek tautiečius, kuriuos vienija ne kokia globalinė, o istorinė Lietuva.

Taip pat aktuali „integralios tautos“ sąvoka, priimta Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisijos, kuri jungia ir Lietuvoje, ir ne Lietuvoje gyvenančius lietuvius. Štai čia jau yra politinis sprendimas.

Turi būti priimtas politinis sprendimas, kad visi užsienio lietuviai turi būti traktuojami lygiai, visiems suteikiant tokias pačias teises ir galimybes.

III. Strategija kuriama pagal įvykusį politinį susitarimą.

Norint pasiekti tarpusavio sutarimą, reikėtų sulėtinti tempą ir atsakingai, neskubant daug ką viešai apsvaistyti. Svarstymas turi vykti įvairių šalių Bendruomenėse, kurių nuomones apibendrintų PLB valdy-

ba. Dėl šios priežasties būtų praver-tu gauti Strategijos 20 psl. sant-rauką, (ji, girdim, jau yra paruošta, tačiau dar viešai neskelbiama).

Žemiau pateikiame pastabas, ku-rias atsiuntė skaičiusieji dabartinį, netrumpintą strategijos projektą. Rašiusiųjų pastabos dažnai kartojasi:

- Reikia atskirti emigracijos stabdymo politiką bei jos formavimą nuo ryšių su užsienyje jau įsikūru-siais tautiečiais.

- Be jokio pagrindo centro sukur-toje strategijoje norima iš Lietuvos organizuoti Lietuvių Bendruomenės užsienyje. Kiekviename krašte jos susikūrė unikalios, spontaniškai, ne pagal kieno nors programą. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė šiuose rei-kauluose turi didžiulę patirtį.

- Strategijoje yra keista frazė „išėjimo institucinė konsolidacija“. Kas be pačių užsienio lietuvių turi tinkamą išmonę, teisę ir galią imtis užsienio lietuvių institucinės konsoli-dacijos?

- Kiekvienas užsienyje gyvenan-tis lietuvis turi tokias pačias teises ir nusipelno tokio pat dėmesio. Visi už-sienio lietuviai yra lygūs. Visiems turi būti sudarytos sąlygos gauti tas pačias paslaugas, lankyti kalbos kur-sus, specialias mokyklas, stoti į Lie-tuvos aukštąsias mokyklas, užtikrin-tos lygios galimybės konkuruoti dar-bo rinkoje, įsikurti Lietuvoje.

- Niekur nerašoma apie strategi-joje numatomų priemonių įgyvendi-nimo lėšas ir jų šaltinius.

- Strategija turi būti kuriama, glaudžiai bendradarbiaujant su PLB.

- Žinome, kad TMID siūloma (ir net skiriamos lėšos) samdyti penkis Lietuvos piliečius, gyvenančius ar gyvenusius užsienyje, ar Lietuvoje, kurie atstovautų užsienio lietuviams departamente, kuris savo ruožtu gautų užsienio lietuvių indėlį. Tačiau tai būtų ne indėlio nupirkimas, o asmenų papirkimas. Užsienio lietu-vių indėlis buvo ir yra pateikiamas užsienio lietuvių institucijų, ne TMID pasirinktų asmenų.

Reikia dabar esančią LR Seimo ir JAV LB komisija praplėsti, įtraukiant PLB ir Kanados atstovus, kurie jau senai patariamuoju balsu komisijos darbe dalyvauja ir padaryti šią komisiją nuolatine.

IV. Strategijos vykdymas bei koordinavimas.

Manome, kad TMID yra netinka-mas organas savarankiškai vykdyti tokio plataus masto strategiją. Už strategijos vykdymą turi būti ats-a-kinga Vyriausybė. Pagal priemonių pobūdį, strategija turėtų įgyvendinti įvairios valstybinės ir nevalstybinės institucijos. Strategijos koordinavi-mui turėtų būti įsteigta speciali darbo grupė (komisija), sudaryta iš įvairių institucijų ir PLB atstovų.

Vykdamas būsimos strategijos ke-liamus uždavinius, būtina atskirti organus, dirbančius su emigracijos sulėtinimo bei kontroliavimo klausimais nuo besirūpinančių užsienio lietuvių reikalais — nes vienas užda-vinys yra vidinis, o kitas — išorinis. Šis atskyrimas atsispindi ir PLB XII seimo rezoliucijoje.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Priešrinkiminiai rūpesčiai

Iki rinkimų beliko mėnuo. Pagal vėliausių apklausų duomenis, apie 53 proc. Amerikos piliečių yra nusivylę respublikonais ir žada balsuoti už demokratų kandidatus, kad Atstovų rūmų sudėtis pasi-keistų. Nepaisant JAV prezidento pastangų įtikinti valstybės gyven-tojus, kad tik „respublikoniški“ Atstovų rūmai (žinoma, jeigu įma-noma — ir Senatas) gali juos ap-saugoti nuo teroristų išpuolių, pas-taruoju metu jaučiama, kad žmo-nės į Vašingtono vidaus bei užsienio politiką pradeda žvelgti platesniu žvilgsniu. O tai, ką tas žvilgsnis už-griebia, daug pasitikėjimo valdan-čiąją partiją nesukelia.

Respublikonų partijai šiuo me-tu nemažai pakenkė ir vieno JAV Kongreso nario „išdaigos“ su Va-šingtone besistažuojančiais berniukais, ypač, kad tai buvo „vieša paslaptis“: ne vienas apie tai žino-jo — įskaitant Atstovų rūmų pir-mininką, kuris dabar tvirtina nie-kad nieko negirdėjęs, arba, jeigu ir buvo perspėtas — „nebeprisime-na“. Ką gi žmogus nebe pirmos jaunystės, tai negalima norėti, kad viską laikytų atmintyje...

Jeigu to Kongreso nario „nusi-žengimai“ būtų vienintelis šešėlis, krinantys ant Respublikonų parti-jos, galbūt niekas per daug nesi-jaudintų. Juk demokratai nėra be „nuodėmių“, kad galėtų svaidyti akmenis į kitos partijos nusikal-tėlius. Bereikia prisiminti kad ir buvusį prez. Clinton bei jo „nuoty-kius“ Baltuosiuose rūmuose... Bet, pilant smėlio grūdėlį prie grūdėlio, išauga visa kopa, bet kuriuo metu galinti palaidoti Respublikonų parti-jos viltis išlaikyti daugumą Ats-tovų rūmuose ir galbūt net laimė-ti kelias papildomas vietas Sena-te.

Sunkiausiai peržengiama kliū-tis (bent iki šios savaitės pradžios) buvo karas Irake. Nepaisant mil-žiniškų pastangų, per trejus metus karas ne tik nepasibaigė, bet situa-cija kasdien darosi pavojingesnė. Dabar jau visiems aišku, kad Irako vyriausybė, karinės pajėgos (nors amerikiečių apmokytos ir apgink-luotos moderniausiais ginklais) bei policija neįstengia sustabdyti kas-dieninių smurto veiksmų, daugiau-

sia nukreiptų ne prieš krašto oku-pantus, bet irakiečių vieno prieš kitus. Valstybė jau aiškiai pasidali-nusi į tris dalis: kurdus, šitus ir sunnitus, kurie vieni kitų nekenčia, įvairiais būdais terorizuoja ir žudo. Ar tai grumtynės dėl valdžios, ar dėl religijos skirtumų, nors visi jie musulmonai? Turbūt ir patys kovo-tojai negalėtų pasakyti, bet prieš šalyje išibėgėjusį terorizmą, kaip pavojingą griūtį nuo kalno, bejėgiai jaučiasi ir amerikiečiai, ir jų sąjun-gininkai, ir net patys irakiečiai. Kur toji griūtis Iraką nuneš, sunku spėti, bet viena aišku: tokia padėtis tėtis negali, ji pavojinga ir Irakui, ir Amerikai, ir viso pasaulio taikai. Respublikonų partija ir prez. Bush šiuo metu tą pavojų geriausiai jaučia.

Tarytum šių problemų nepa-kaktų, vėl pakėlė savo ambicingą galvą Šiaurės Korėja; tvirtai pasi-ryžusi atlikti atominių ginklų ban-dymus (paskutinėmis žiniomis, vienas toks požeminis bandymas jau įvyko šios savaitės pradžioje). Ne kartą Jungtinių Tautų, Vašing-tono ir artimesniųjų kaimynų per-spėta, kad nesiryžtų plėtoti bran-duolinių ginklų programos, Šiaurės Korėja į visa tai numoja ranka ir eina užsibrėžtu keliu. Jos įkandin tvirtu žingsniu žygiuoja ir Iranas. Ką reiškia šių dviejų totalitarinio režimo valstybių apsiginklavimas branduoliniais ginklais? Prognozė nieko gero nežada, juo labiau, kad tarptautinė bendruomenė negali susitarti, kokių priemonių reikėtų imtis, jeigu šių valstybių diktatoriai ir toliau nekreips dėmesio į prašy-mus kalbėtis, derėtis, galbūt rasti bendrą išei-tį... (Istorijos būvyje ne-girdėta, kad savo pranašumu ir galia įsitikinę despotai būtų sutikę atsisakyti karinių siekių, tad var-giai galime tikėtis, kad išimtį suda-rys ir Iranas su Šiaurės Korėja).

Įdomu būtų sužinoti, kaip de-mokratai, įsodinę savo partijos na-rius į taip geidžiamas vietas Vašing-tono, šias savo šalies ir tarptauti-nes problemas spręstų? Kol kas jie tik kritikuoja respublikonus, nieko konkretaus nepasiūlydami. O tuos pasiūlymus bei sprendimus Amerikos piliečiai tikrai norėtų išgirsti.

Siūlomame dabartiniame strate-gijos projekte kai kurie uždaviniai vieni kitiems prieštarauja. Uždavinys Nr. 3.1 ir priemonė „išplėsti informa-cinių paslaugų išvykstantiems dirbti į užsienį tinklą“ palengvina apsi-sprendimą emigruoti, tuo pačiu ne-siūlo mas šiu procesų kontrolės me-chanizmas. Ar nevertėtų daugiau dėmesio skirti žmonių; suklaidintų ne visada teisingos visuomenės ir žiniasklaidos pateikiamomis nuomo-nėmis, kad užsienyje kepti karveliai skraido, švietimu ir teisingos infor-macijos apie tikrąją padėtį užsienio šalių darbo rinkoje sklaidą? Kaimy-ninėse valstybėse stengiamasi emi-gracijos srautus kontroliuoti, pasi-telkiant Darbo biržą, kuri tarpini-nkauja, tvarkant legalaus įsidarbinimo už-sienyje reikalus, o tuo pačiu, taip pat bent teoriškai, gali įtakoti dar-

buotojų sugrįžimą. Šiuo atveju reko-menduotina stiprinti Darbo biržos įtaką ir tarp piliečių didinti pasiti-kėjimą šia institucija, kaip legalaus ir saugaus darbo užsienyje garantu.

Strategijoje pabrėžiama, kad svarbiausias uždavinys, susijęs su JAV Lietuvių Bendruomenė, yra siekti kuo spartesnio vizų režimo į JAV panaikinimo. (5.5.2) Vėliau teigia-ma, jog „vizų režimo panaikinimas kelionėms į JAV gerokai sustiprin-tų ir taip žymius Lietuvos pilie-čių migracinius srautus į šią šalį“. (6.1)

URM valstybės sekretorius A. Rimkūnas teigia, kad strategijos planui trūksta veiksmo, (teigė LR Seimo Užsienio reikalų komiteto posėdyje 2006.09.20). Su tuo sutin-kame.

Nukelta i 4 psl.

Iš liūdesio liūno į vienos geriausių pasaulio leidyklų glėbį

IUSTINA STUČINSKAITĖ

Vis dar sunkiai galėdamas patikėti, jaunas rašytojas Vilis Normanas prisipažįsta – tai, kad jo kūryba sudomino vieną prestižiškiausių leidyklų pasaulyje – „Harper Collins“ – primena sapną, iš kurio nesinori pabusti. Kąkada ketinęs nusižudyti, dabar vaikiną vėl džiaugiasi gyvenimu.

Ivyko stebuklas

Paprastas, daug besišypsantis dvidešimt vienerių metų vaikiną dar nedrąsiai kalba apie savo ateities planus ir net „sulaukęs stebuklo“, kaip jis pats sako, išlieka ramus: „Nereikia iškarti pulti į euforiją. Taip, to Lietuvoje dar nebuvo, bet ši sėkmė nereiškia, kad imsiu gyventi kitaip“, – sako jaunas kūrėjas.

Galbūt daugeliui lietuvių leidyklos „Harper Collins“ vardas nesako nieko, tačiau Viliui, gyvenančiam knygomis, tai magiški žodžiai. „Ši leidykla leidžia beveik visų garsiausių pasaulio rašytojų kūrinius, net tokių žvaigždžių, kaip David Beckham biografijas, tai aukščiausia leidybos klasė, nieko geriau tikėtis negalima“, – džiaugiasi filosofijos studentas.

Iki šiol nė viena Lietuvos rašytojų knyga nebuvo išleista šios leidyklos, ir pats V. Normanas pripažįsta, kad tokia jo sėkmė galėtų atverti lietuvių literatūrai kelius į plačiąją pasaulio rinką. „Manau, jei mano knygos sulauktų sėkmės, neabejotinai būtų pastebėti ir kiti lietuvių rašytojai“, – optimistiškai nuteikia V. Normanas.

Vilis Normanas

Perskaitė Lietuvos išeivis

Viskas prasidėjo nuo to, kad apie V. Normaną pirmąjį romaną „Šnabždesys“ parašė žurnalas „Pasaulio lietuvis“, platinamas visame pasaulyje.

„Kai apie mano knygą parašė 'Pasaulio lietuvis', vienas 'Harper Collins' leidyklos darbuotojas, išeivis iš Lietuvos, Tomas Nausėda susidomėjo ir perskaitė 'Šnabždesį', kuris jį tiesiog sužavėjo, tada kelias ištraukas išvertė ir nunešė į leidyklą. O vėliau leidejai jau paprašė išversti visą kūrinį, bent jau taip man telefonu pasakojo pats T. Nausėda“, – detales aiškino jaunuolis.

„Dabar su šia leidykla tariusi dėl leidybos, tikiuosi, jog viskas vyks

sklandžiai, ir Jungtinėje Karalystėje greitai pasirodys mano pirmasis romanas, o vėliau gal ir antrasis“, – viliasi vaikiną.

Sunkiai tramdydamas džiaugsmą, Vilis prisipažįsta, kad ilgai nenorėjo tuo patikėti, bet kai gavo kvietimą į Londoną ir faksu buvo atsiųsta sutarties kopija, dvejonų neliko. „Tai iš tiesų vyksta, o aš į viską žiūriu lyg iš šalies, atrodo, kad ne man visa tai“, – sako vaikiną.

Norėjo nusižudyti

Kas gi taip sužavėjo prestižinę leidyklą, kad ji ryžosi išleisti niekam užsienyje nežinomo rašytojo romaną?

„Kaip man kalbėjo T. Nausėda, pirmiausia jį ir kitus darbuotojus nustebino mano amžius bei temos, kurias nagrinėjau savo kūryboje. Kadangi studijuojau filosofiją, tai ir mano knygose yra daug fundamentalių šio mokslo klausimų. Be to, istorija, kurią papasakojau romane, pateikta gan netikėtais kūrybiniais rakursais. Manau, kad tai turėjo reikšmės“, – taip šią likimo dovaną komentuoja pats autorius.

Apie savo knygų gimimą pats rašytojas kalba nenoriai. „Norėčiau, kad žmonės skaitytų knygas, o ne ieškotų atitikmenų mano gyvenime. Dažnai išgirstu klausimą – kodėl tiek daug rašau apie mirtį, iš tiesų, kažkada gyvenime buvo toks momentas, kai visai nenorėjau gyventi ir troškiau kuo greičiau numirti, bet 'Šnabždesio' istorija kuo puikiau parodo, koks vis dėlto vertingas yra gyvenimas ir brangi gyvybė. Taip, aš tikrai norėjau nusižudyti, bet kai dabar apie tai pagalvoju, suprantu, kad turėjau nugalėti šį norą. Vėliau tai sugula į knygas, ir tie, kas yra kažką panašaus išgyvenę, mane supranta. Romane 'Šventumas' pagrindinis veikėjas yra kunigas, aš pats vienu metu norėjau tapti kunigu, bet vėgi, atsirado tam tikrų dalykų, kurie privertė pasirinkti kitą kelią. Knygos gimsta iš gyvenimo popieriaus ir rašalo – skausmo ir džiaugsmo“, – filosofiskai dėsto rašytojas.

Savam krašte pranašų nebūsi

Keisčiausia pačiam V. Normanui buvo tai, kad, net nebūdamas itin garsiu lietuvių autoriumi, jis sulaukė užsienio šalies leidejų dėmesio.

„Man net kažkaip kvailai skamba, kad būtent mano knyga pasirink-

ta. Lietuvoje nacionaliniai autoriai nėra patys perkamiausi, yra vos keli garsūs rašytojai, o visi kiti niekam neįdomūs. Bet T. Nausėda tik pasiūkė iš tokios mano minties, sakydamas, jog atrasti nežinomą talentą yra didžiausias leidejų džiaugsmas. Kita vertus, antroji knyga sulaukė gerų įvertinimų ir iš garsių Lietuvoje žmonių. Niekad nebūčiau pamanęs, kad puikiai „Šventumą“ įvertins G. Beresnevičius, kuris, deja, taip netikėtai mirė, nesitikėjau gerų žodžių ir iš M. Buroko. Tačiau didžiausiu netikėtumu tapo griežčiausio literatūros kritiko, pasivadinusio 'Castor & Polux' slapyvardžiu, komplimentai“, – stebisi vaikiną.

Jog savame krašte vis tiek pranašų nebus jaunuolis sakosi jau senokai suvokęs: „Ne tik dėl to, kad lietuviai mieliau laiką leidžia prie banalybių teatro – televizoriaus, bet ir todėl, kad literatūra dar neturi tvirtų tradicijų, skaitoma bet kas, o perkamiausių sąrašo viršuje – „Moterys ir meilužiai“, mano galva, tiesiog apgailėtina knyga. Rimtos knygos niekam neįdomios, mažai teįdomi ir filosofija, bent jau čia“, – neslepia apmaudo Vytauto Didžiojo universiteto trečiakursis.

Svarbiausia – mylėti tai, ką darai

„Nesitikiu tapti garsiu rašytoju, niekada apie tai negalvojau, man svarbiausia – mylėti tai, ką darau, – sako Vilis, – kai skaitytojai parašo, kad mano knygos pakeitė gyvenimą, kai jie ima vadinti mane savo broliu, kai žmonės verkia ir juokiasi, pyksta ir nekenčia, džiaugiasi ir liūdi – tik dėl to, kad skaito tavo kūrybą, jau tiesi taip, kad sunku tą būseną ir apibūdinti. Man kūryba iš tiesų yra tikras gyvenimas“, – prisipažįsta vaikiną.

Pasak V. Normaną, jis tikrai neketina rašyti kitaip net ir tuo atveju, jei jo romanus skaitytų visos pasaulis. „Aš ir dabar rašau tik tai, kas man patinka, labai mažai daliai žmonių, ir nemanau, kad 'Harper Collins' išleis mano romaną, pasaulyje atsirastų daug mano kūrybos gerbėjų. Nors K. Navakas ir lygina mane su P. Coelho, manau, kad niekada nebūsiu toks skaitomas, bet visada liksiu kitoks, rašytojas, kurio knygas vieni dievina, o kiti tiesiog nekenčia“, – kalbėjo pasaulinio atgarsio laukiantis V. Normanas.

PLB pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos valstybės ilgalaikės strategijos svetur gyvenančių lietuvių atžvilgiu

Atkelta iš 3 psl.

VI. Strategijos įgyvendinimo priežiūra.

Be valstybės institucijų, kurioms pavesta bendra priežiūros funkcija (pvz., Valstybės kontrolė), strategijos įgyvendinimo priežiūrą ir įvertinimą turi atlikti visuomeninio sluoksnio nevyriausybinė, valdžios finansuojama institucija. Vykdanči institucija niekuomet negali save prižiūrėti.

Be to, siūlome kiekvienais metais šiam reikalui įsteigti ir paremti ne mažiau kaip keturias studijų vietas (daktaro lygio mokslo laipsniams įgyti). Tikslas – plėsti akiratį, kurti mokslinę bazę Valstybinės strategijos nuolatiniams tobulinimui, kuris bus reikalingas kintant išorinei ir vidinei aplinkai, pasaulio lietuvių ir lietuvių tautos ir valstybės gyvenimui bei kultūrai.

Išvados.

Tikslai, išvardinti strategijos 8 psl., liko nepasiekti.

Strategijoje aiškiai juntama ne valstybinė, bet institucinė galvosena.

Yra dvi užsienio lietuviams aktualios temos: 1. kaip sugrąžinti išvykusius; 2. kaip išlaikyti išvykusių lietuvių dviasią.

Deja, vykdam pirmame punkte iškeltą uždavinį, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės galimybės būtų labai ribotos – neturime ką pasiūlyti

mainais už grįžimą. Tegalime per PLB nares Kraštų Bendruomenes įkvėpti išvykusiems pakankamai stiprybės ir dvasios, kad, Lietuvai ekonomiškai sustiprėjus, tapus pilietiškesne valstybe, gerbiančia kiekvieno gyventojo orumą, jie norėtų grįžti į namus.

Kai kurie tą grįžimą suvoks kaip fizinį grįžimą, su šeimomis ir vaikais. Kiti sugrįš finansinėmis investicijomis, mokslo ir kultūros pasiekimais, labdara, konsultacijomis, visuomenine veikla bendram labui – integralios tautos labui. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė palaiko užsienio lietuvių, pasirinkusių bet kurį iš šių kelių. Pats pagrindinis pasirinkimas, pamatinis rūpestis – išlaikyti lietuvių užsienyje, kitaip sakant, padėti būti lietuviams, kuriuos vienija nepriklausomos Lietuvos valstybės idėja.

Puiku, kad Lietuvos vadžia susirūpino užsienyje gyvenančiais lietuviams. Atliktas tyrimas atveria naujus kelius svarstymams ir diskusijoms dėl Lietuvos institucijų bendravimo su užsienyje gyvenančiais lietuviams.

Mūsų visų tikslas – visiems kartu pagerinti šį dialogą, tobulinti strategiją, ieškoti abipusiai priimtinių sprendimų, kartu apsispręsti dėl ateities. Tačiau akivaizdu, jog dar būtina plėtoti vykstančias diskusijas bei gilinti tarpusavio supratimą.

„Jaunimo vakaruškos“ Kybartuose.

RINKTA MEDŽIAGA APIE DIEVO TARNAITĘ BARBORĄ ŽAGARIETĘ

Rugpjūčio 6–11 d. Žagareje ir jos apylinkėse organizuota mokslininkų ir dvasininkų ekspedicija, kurios metu rinkta medžiaga apie Dievo tarnaitę Barborą Žagarietę. Trijų dienų numatyta ekspedicija užsitęsė: mokslininkų džiaugsmui rasta daugiau nei tikėtasi. Surinkta medžiaga bei pasiūlymai Šiaulių vyskupui Eugenijui Bartuliui perduoti rugpjūčio 11 d. popietę.

Ekspedicijos metu rinkti įrodymai apie Dievo tarnaitės Barboros Žagarietės užtarimu gautas malonės. Aplankyti Žagarės, Gruzdzių, Šiupelių, Šakynos, Žukaičių, Gražaičių, Skaistgirio, Juodeikių, Jonišio, Meškuičių gyventojai bei Latvijos pasienyje gyvenantys lietuviai, apklausti šiose parapijose dirbantys kunigai. Medžiaga rinkta pagal tam tikras anketas, taip pat pateiktos fotografijos, garso įrašai.

Ekspedicijos dalyviai džiaugėsi žmonių aktyvumu. Atsiliepė ir tie, kurie dar turėjo galimybę lankytis Barboros palaidojimo vietoje, prisiliesti prie jos palaikų. Kiti tik girdejo apie šią Žagarės mergele. Vyriausias informacijos pateikėjas buvo devyniasdešimtmetis, jauniausia — 16

metų mergina, prašiusi malonės prieš egzaminus. Mokslininkai tyrė ir pagijimo atvejus. Viena žagarietė pasakojo apie savo motiną, pokariu sirgusią sunkia bronchinės astmos forma. Ligonė dažniausiai laiką leisdavo lovoje, tačiau neprarado vilties ir nuoširdžiai kartu su vaikais meldėsi, prašydama Barboros užtarimo. Vėliau medikų komisijos pripažintą, kad moteris visiškai sveika. Ji mirė tik prieš trejus metus, sulaukusi garbingo amžiaus. Pagijimą liudija likusios medicininės kortelės. Netoli Latvijos gyvenantis vyras teigė, jog prieš ketverius metus gydytojui po nesėkmingo gydymo ruošėsi amputuoti sunkiai sužeistą koją. Jis ir jo žmona be paliovos maldomis kreipėsi į Barborą Žagarietę. Per metus negyjančios žaizdos netikėtai užsitraukė. Užfiksuota ir daugiau, ne tik fizinio, bet ir dvasinio išgyjimo atvejų Barboros užtarimo dėka.

Džiaugdamiesi ekspedicijos sėkme mokslininkai teigė, jog darbo jokiū būdu negalima nutraukti. Jau po mėnesio ar dviejų reiktų organizuoti kitą ekspediciją, nes dar ne viskas surinkta. Pateikta ir daugiau pasiūlymų: parengti medžiagą spau-

dai, įkurti Barboros Žagarietės fondą, organizuoti maldingas keliones į Žagarę, rengti mokslines konferencijas. Žagareje apsilanko užsieniečiai, tad į užsienio kalbas reiktų išversti Barboros Žagarietės litaniją.

Ši apžvalginė ekspedicija atliko ir šviečiamąjį darbą. Jos dalyviai

dėkojo Šiaulių vyskupui už galimybę joje dalyvauti: jiems tai buvusi tikra Dievo dovana. Ekspedicijos metu būta dvasinio tobulėjimo, patirta daug dvasios pakilimo akimirkų.

„Bažnyčios žinios“,
2006 m. Nr. 16

PAMINĖTAS VIDIŠKIŲ BAŽNYČIOS ŠIMTMETIS

Rugpjūčio 27 d. buvo minimas Vidiškių bažnyčios šimtmėtis. Po šv. Mišių vysk. Juozas Tunaitis suteikė Sutvirtinimo sakramentą daugiau nei 150 jaunuolių. Vyskupas perdavė popiežiaus Benedikto XVI palaiminimo raštą Vidiškių parapijai, taip pat čia dirbusių, bet į šventę negalėjusių atvykti kunigų linkėjimus parapijiečiams. Baigiantis oficialiajai iškilmų daliai klebonas mons. Ignas Jakutis kvietė parapijiečius ir svečius kiekvieną sekmadienį lankytis bažnyčioje taip gausiai, kaip šventės proga. Jis dėkojo bažnyčios remonto iniciatorėms ir aukų rinkėjoms, šventoriuje šia proga pa-

šventinto kryžiaus autoriui Raimondui Žieviui. „Tebūnie šis kryžius rajono savivaldybės ir seniūnijos dovana Vidiškių parapijos tikintiesiems“, — sakė Vidiškių seniūnė Vigalija Matkėnienė. Šventėje dalyvavęs Ignalinos meras Bronis Ropė mons. I. Jakučiu įteikė dovanų apeigų taurę ir pasidžiaugė vietos valdžios bei Bažnyčios bendradarbiavimu. Parapijiečiams koncertavo etnografinis ansamblis „Čiulbutė“ ir saloninės muzikos ansamblis „Retro“, vėliau visi buvo pakviesti prie šventoriuje paruoštų stalų.

BŽ

Vis dėlto reikia pripažinti, kad, nors Henry VIII norėjo pakenkti popiežiui, jis net įstatymais uždraudė bet kokius doktrinos nukrypimus nuo Katalikų Bažnyčios teologinių tiesų, tačiau kartu tuo pačiu laiku buvo griežtai draudžiamas ir paklusnumas popiežiui. Dėl to Anglijoje liuteronai buvo deginami ant laužo kaip eretikai, o Romos katalikai, nenorintys pripažinti karaliaus bažnytinio vyresniškumo, buvo baudžiami mirties bausme.

Kai tuometiniam Anglijos kardinolui Thomas Wolsey nepavyko Romoje gauti karaliui reikiamų skyrybų, jis buvo pašalintas iš valstybės kanclerio posto ir jo vietoje paskirtas pasaulietis katalikas Sir Thomas Mor. Deja, su karaliaus skyrybomis nesutiko nei More, ir po kiek laiko už tai prarado savo gyvybę.

Treji metai vėliau, nesulaukęs ir iš Ann Boleyn vyriško ipėdinio, karalius apkaltino ją neištikimybe ir valstybės išdavimu. Teismas rado ją kalta ir 1536.05.19 jai buvo nukirsta galva. Jau rytojaus dieną karalius susižiedavo su Jane Seymour, ir po kelių savaičių ją vedė. Pagimdžiusi vienintelį Henry VIII sūnų, po 12 dienų jo trečioji žmona Jane mirė, o tas vaikas, tėvui mirus, tapo

Henry VIII (1509 — 1547)

KODĖL NE VIENA KRIKŠČIONIŲ BENDRUOMENĖ? Žvilgsnis į reformaciją ALEKSAS VITKUS

Nr. 7

Anglijos karaliumi Edward VI (1547—1553).

Italų kompozitorius Gaetano Donizetti 1830 m. parašė operą „Anna Bolena“, kurioje pavaizduotas liūdnas nekaltos Ann Boleyn likimas ir mirtis. To paties Donizetti operos „Lucia di Lammermoor“ paskutinio veiksmo nelaimingosios Lucia beprotybės scena labai primena Ann išgyvenimus.

Henry VIII mirus 1547 m., sostą perėmė jo sūnus Edward VI (motina — Jane Seymour, trečioji Henry VIII žmona, kurią jis iš viso turėjo net šešias). Sūnus po truputį derino įvairuojančias protestantiškas doktrinas, kol priėjo prie to, kad 1549 m. visoje Anglijoje buvo suvienodintos bažnytinės apeigos, doktrinos ir maldos, taip kad 1552 metus beveik galima vadinti kaip Anglikonų bažnyčios pradžią.

Katalikybė grįžta, bet tik laikina

Po Edward VI mirties (1553) sostą perėmė Henry VIII pirmosios žmonos duktė Mary I (motina — Catherine of Aragon). Ji netrukus pradėjo atšaukti visus savo tėvo ir Edward įvestus bažnytinius pakeitimus, atstatė katalikiškas Mišias, pripažino popiežiaus autoritetą, persekiojo kas jos nuomone buvo eretikai, nuteisė apie 300 žmonių mirties bausme, ir tapo žinoma kaip „Bloody Mary“. Jos valdymo metu, 1556.03.21, ant laužo buvo sudegintas ir pagrindinis Henry VIII anglikonų bažnyčios dvasininkas, Canterbury arkivyskupas Cranmer. Jis daugiau negu kas kitas buvo pasitarnavęs tai naujai Bažnyčiai įsitvirtinti visoje Anglijoje, bet kai karalienė tapo katalikė Mary I, Cranmer, bandydamas gelbėti savo gyvybę, viešai atsisakė viso protestantizmo mokslo. Mary I populiarumas visai nukrito, kai 1554 m. ji ištekėjo už fanatiško kataliko, Ispanijos karaliaus Philip II. Savo gyvenimą ji baigė 1558 m., o Anglijos sostą perėmė 25 metų amžiaus Henry VIII antrosios žmonos duktė Elizabeth (motina — Ann Boleyn).

Elizabeth I (1558 — 1603)

„Church of England“

Kai Elizabeth (būsimoji karalienė Elizabeth I) 1536 m. prarado savo motiną, kuriai buvo nukirsta galva, ją augino Henry VIII šeštoji žmona Catherine Parr, kurios įtakoje ji užaugo kaip kietai įsitikinusi protestantė. Tapusi karaliene, ji uždraudė katalikiškas pamaldas, nutraukė ryšius su popiežiumi, iš bažnyčių pašalino papuošimus ir relikvijas, nors ir nepersekiojo tų, kurie buvo rėmę Mary I katalikišką programą.

Tuo tarpu popiežius rėmė katalikų pastangas Anglijoje atstatyti katalikišką Bažnyčią. 1570 m. jis net ekskomunikavo Elizabeth I, nors ji savęs ir nelaike katalike. Vyko dažni suokalbatai, kurių tikslas buvo protestantę karalienę pašalinti nuo sosto ir į ją pasodinti aršią katalikę „Mary Queen of Scots“, kurios tėvai buvo Škotijos karalius James V ir kilmingos šeimos prancūzė Mary of Guise. „Mary Queen of Scots“ tapo Škotijos karaliene po jos tėvo mirties 1542 m.

Elizabeth I laimėjo jos kovą prieš katalikę „Mary Queen of Scott“, ir įtvirtino protestantizmą Anglijoje. Turėjo gerokai daugiau bėdos su dar labiau radikalais puritonais, kuri buvo nepatenkinti nei katalikybė, nei reformacija ar protestantizmu. Tokie buvo pirmieji emigrantai, arba piligrimai, kurie, ieškodami laisvės nuo religinių persekiojimų, atvyko į Ameriką ir ten 1620 m. sukūrė Plymouth koloniją, kuri ilgainiui irgi nepasizymėjo savo religiniu tolerantiškumu. Naujame pasaulyje atsirado nemažai naujų religijų, naujų Šv. Rašto aiškintojų, naujų Dievo supratimo idėjų.

Bus daugiau.

Premjero buto nuoma didesnė už algą

Šiame name Turniškėse gyvens premjeras G. Kirkilas.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Andrius Sytas
Alfa.lt

Antradienį premjeras Gediminas Kirkilas su žmona persikels į butą Turniškėse, kuriame gyvens ir dirbs, kol vadovaus Vyriausybei. Pirmas svečias bus prezidentas Valdas Adamkus su žmona.

„Jaučiuosi kaip laikinai persikeliantis į viešbutį“, – kalbėjo G. Kirkilas, žurnalistams pristatydamas naujus namus, skirtus gyventi ir rengti susitikimams. Žmona Liudmila susitikime nedalyvavo.

Jam ir žmonai yra įrengti bei išnuomoti du iš penkių butų name Turniškių rajone: viename premjero šeima gyvens, kitas bus asmeninė posėdžių salė. Abu butai ką tik įrengti, be jokių asmeninių daiktų – šie bus suvežti netrukus.

Tikrieji namai, anot premjero, liko Žirmūnuose, Šeimyniškių gatvėje:

„Manau, turėsime gerą progą paremontuoti.“ Turniškių g. 11 numeriu pažymėtas triaukštis namas bus ketvirtoji premjero gyvenamoji vieta.

„Ar gali labiau pasisekti, jei pirmas svečias namuose – prezidentas?“ – džiaugėsi jis. Įkurtuvių jis nerengsias, vėlesniųjų svečių sąrašo nėra numatęs. Nežino ir kada apsilankys socialdemokratų partijos vadovas, buvęs premjeras Algirdas Brazauskas: „Kaip išeis“.

Butus įrengė dizainerė, kuriai bene svarbiausias reikalavimas buvo jų „neapkrauti“.

Premjero atstovė N. Pumprickaitė nuolat piktinosi, kad apsilankę žurnalistai, operatoriai, fotoreporterai – apie 20 žmonių – pripildavo visus namus, subraižė sienas. Apsaugininkai piktinosi, kad vienas žurnalistas bandė telefonu ant premjero darbo stalo paskambinti į savo mobilųjį telefoną, kad sužinotų jo numerį.

Poezija skambėjo ir internete

Druskininkai, spalio 9 d. (ELTA) – Tradicinis tarptautinis literatūrinis festivalis „Poetinis Druskininkų ruduo“ šįmet sulaukė ne tik rekordinio dalyvių skaičiaus – daugiau kaip 120 poetų iš 17 pasaulio valstybių, bet ir buvo pirmą kartą transliuotas internete.

Pasak vieno iš „Poetinio Druskininkų rudens“ organizatorių, poeto Kornelijaus Platelio, šįmet pirmą kartą Rytų Europoje poezijos medis suleido šaknis į internetą.

Anot jo, šįmetinio festivalio tema – medis, todėl jo sąsaja su internetu yra netgi daugiau nei simbolinė. „Juk internetas taip pat tarsi gyvas augalas savo šaknimis yra apraizgęs žemės rutulį“, – teigė K. Platelis.

Geriausias šią savaitę vyksiančio tarptautinio literatūrinio festivalio

„Poetinis Druskininkų ruduo“ akimirka buvo galima tiesiogiai stebėti interneto svetainėje adresu: www.culture.lt/pdr.

Į tradicinę Lietuvoje vykstančią poezijos šventę šįmet atvyko rekordinis dalyvių skaičius. Šiais metais poezijos šventėje savo poeziją skaitys JAV, Čilės, Maltos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Šiaurės ir Baltijos šalių poetai.

Poetinių renginių maratoną Druskininkuose pradėjo diskusija apie poezijos naujienas Lietuvoje ir pasaulyje retorišku pavadinimu „Poezija teberašoma?“. Tris dienas vyko poezijos vakarai, per metus išėjusių knygų pristatymai.

Kasmetinės Jotvingių premijos laureatu šįmet tapo kaunietis Kęstutis Navakas.

SPORTAS

* Šeštą kartą Lietuvos pajūryje surengto tradicinio „Gintarinės jūrmilės“ bėgimo pagrindinių distancijų nugalėtojais tapo estas Pavelas Loskutovas bei latvė Daniela Fetcerė. Estijos sportininkas 6 jūrmilias įveikė per 34 minutes ir 38 sekundes, o Latvijos bėgikė 3 jūrmilias nubėgo per 19 minučių bei 14 sekundžių. Abu nugalėtojų rezultatai – nauji šių bėgimo varžybų rekordai.

* Kazachstane pasibaigusiu antrą kartą surengtų pasaulio studentų bokso pirmenybių aukso medalį svorio kategorijoje iki 91 kg iškovojo trenerio Vido Bružo auklėtinis Vitalijus Subačius. Čempionu

tapęs Lietuvos boksas šįmet turnyre nugalėjo Kirgizijos, Kazachstanas bei Moldovos atstovus.

* Kanadoje vykusiose tradicinio karatė planetos pirmenybėse Europos čempionė Kristina Kacevičiūtė Fuku-Go rungtyje iškovojo bronzos medalį. Kumitė rungtyje ji pralaimėjo ketvirtfinalyje, o kata rungtyje pasidalijo 12-16 vietas.

* Sekmadienį Vienoje vykusio atvirojo Austrijos sportinio ėjimo čempionatu jaunimo (iki 23 metų) grupėje tapo Ričardas Rekstas. Jis 10 km distanciją nužingsniavo per 47 minutes ir 12 sekundžių.

Komentatoriai: Rusijoje įsigali fašizmas

Atkelta iš 1 psl.

Jis priminė, kad Hitlerio Vokietijoje taip pat buvo etninio valymo, genocido, politinių oponentų žudymo bei kitokio susidorojimo su kitaminčiais, vykdomas įgyvendinant didžiausią valstybinio imperializmo idėją.

„Neapykanta grindžiamam Rusijos režimui būtini ir išorės priešai. Jų sąrašas pirmas numeris šiandien yra Gruzija. Šiame sąrašo yra ir Baltijos valstybės. Tad neturėtų būti dvejonų, remti Gruziją ar ne. Keista būtų ieškoti tariamų Gruzijos prezidento klaidų, jo diplomatijos stokos. Greičiau Rusijos spaudimas Gruzijai yra dar vienas perspėjimas pasauliui“, – tvirtino teisininkas.

Anot jo, kvailiausia būtų tikėtis susitarti su dabartiniu Rusijos režimu darant nuolaidas – antai dėl Lietuvos okupacijos traktavimo ar žalos atlyginimo. „Veikiausiai šiandien reikėtų per ES ir NATO sąjungininkus siekti paramos Gruzijai, taip pat siekti to, kad A. Litkovskajos nužudymas taptų ir tarptautinės bendrijos susirūpinimo objektu“, – pažymėjo D. Žalimas.

Buvęs Seimo NATO reikalų komisijos pirmininkas parlamentaras Vaclovas Stankevičius ragino neskubėti remti vien tik Gruzijos jos konflikte su Rusija.

„Mes kaip NATO šalis turėtume nepalaikyti vienos ar kitos pusės ir nestiprinti šio konflikto, o kviesti vieną ir kitą šalį sėsti prie derybų stalo. Nežinant visos tikros informacijos, labai sunku spręsti, kas yra kaltas. Palaikydami tik Gruziją mes nevysai konstruktyviai veikime“, – teigė V. Stankevičius.

Pasaulinė laikraščių asociacija (nekomercinė nevyriausybinė organizacija, vienijanti per 18,000 leidinių) smerkia „Novąją gazetą“ žurnalistės A. Litkovskajos žmogžudystę. „Tai tragiškai šokiruojanti naujiena, kurią smerkiame kaip žiaurią ataką ne tik prieš asmenį, bet prieš spaudos laisvę ir demokratiją Rusijoje“, – sako asociacijos vadovai. Rusijos valdžia raginama persekioti ne tik žudikus, bet ir nužudymo užsakovus.

Sergejus Kovaliovas, žymus Rusijos kovotojas už žmogaus teises: „Ana Litkovskaja buvo nepa-

togus žmogus. Ji būdavo nepatogi net bendraminčiams, ką jau kalbėti apie banditus ir valdžią. Neabejoju, kad šituo jos nepatogumu naudosis tyrimas – esą jos nemėgo iš visų pusių: ir to klanų interesai paliesti, ir ta grupė ižeista...“

Tačiau pagrindinis A. Litkovskajos nepatogumas – ji buvo nepatogi mūsų dabartiniam gyvenimo būdui. Todėl kad ir kas būtų įvykdęs šią niekšišką žmogžudystę, jis žinojo, kad surastas nebus“.

Irina Chakamada, „Rusijos liaudies demokratinės sąjungos prezidento pirmininko pavaduotoja: „Net nežinau, kaip tai komentuoti. Tai siaubinga. Žmogžudystė, savaime suprantama, susijusi su jos profesija. Ji buvo atvira, sąžininga. Tokie žmonės Rusijoje žūva dažnai. Ji turėjo tiek priešų, ji buvo jiems tiek negailestinga...“

„Novąją gazetą“ redakcija iškelė dvi pagrindines A. Litkovskajos nužudymo versijas.

Redakcijos skiltyje sakoma, kad „Ana niekada neturėjo nieko bendra su politinėmis intrigomis ir finansiniais interesais“. Priversti ją nutilti ar papirkti buvo visiškai neįmanoma. Savo žmogiškąją ir žurnalistinę pareigą ji laikė teisingumo paiešką.

Kas ir už ką ją nužudė, šiandien nežinome. Galime tiesiog kelti dvi pagrindines versijas. Arba tai buvo Ramzano Kadyrovo kerštas, apie kurio veiklą ji daug rašė ir kalbėjo. Arba keršija tie, kurie nori, kad įtarimai kristų ant dabartinio Čėčėnijos premjero, kuris peržengęs 30 metų ribą gali pretenduoti į Čėčėnijos prezidento postą.“

Rusija nuosekliai patvirtina tai, ką prieš kurį laiką konstatavo tarptautinė „Freedom House“ organizacija – Rusijos negalima laikyti laisva demokratine šalimi, teigia konservatorių vadovas Andrius Kubilius.

„Žurnalistės A. Litkovskajos žūtis, Gruzijos ekonominė blokada, gruzinų persekiojimas Maskvoje ir kitur Rusijoje, šnipinėjimas Lietuvoje – visa tai viršija net pačias niūriausias prognozes, dėl kurių mes dar prieš keletą metų būdavome kaltinami“, – pirmadienį spaudos konferencijoje Seime sakė A. Kubilius.

Švėkšną vėl nusiaubė gaisras

Vilnius, spalio 9 d. (Alfa.lt) – Pirmadienio rytą didžiulis gaisras vėl įsiplieskė Šilutės raj. Švėkšnos miestelyje.

Pasak priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, maždaug 7.13 val. ryto buvo gautas pranešimas, kad S. Dariaus ir S. Girėno g. dega prekybos centras.

Jis įsikūręs tiesiai priešais namus, kurie smarkiai degė šį pavasarį.

Apie 8.30 val. ryto degantį prekybos centrą jau gesino aštuonios autocisternos ir per 20 ugniagesių. Į gaisravietę atskubėjus pirmosioms ugniagesių komandoms, visas didžiulis pastatas jau buvo apimtas liepsnos.

Pirminiaus duomenimis, per gaisrą nukentėjo 42 m. prekybos centro savininkas. Jis apdegęs ir išvežtas į ligoninę. Suteikus pagalbą, vyriškis paleistas.

Ugnies plitimą ugniagesiams pavyko sustabdyti. Tačiau pastatas smarkiai apdegęs, išdegę vidus su statybinėmis prekėmis. Kai kuriais duomenimis, liko tik pastato sienos. Apie 10 val. sugriuvo ir jos.

Subėgę vietos gyventojai spėjo išgelbėti kai kurias prekes iš maisto

skyriaus. Prekes jie nešė su visais šaldytuvais. Įvykio liudytojai teigia, kad tai buvo labai rizikingas vietos gyventojų sprendimas. Liepsnos apimto pastato stogas ir perdanga sukrito į parduotuvės vidų netrukus po to, kai žmonės išnešė šaldytuvus su maisto produktais.

Liudytojai taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad per šį gaisrą Švėkšnoje nebuvo nė vienos tarnybos, galinčios atskirti ugniagesiams į pagalbą besiveržiančią vietos gyventojų minią nuo degančio ir pavojų keliančio pastato. Su švyturėliais ir garso signalais skubėdami į gaisro vietą Šilutės policininkai pateko į avariją. Ugniagesiai gesino gaisrą ir neturėjo laiko tramdyti padėti norinčių žmonių. Civilinės saugos atstovai pasirodė tik lokalizavus ugnies plitimą.

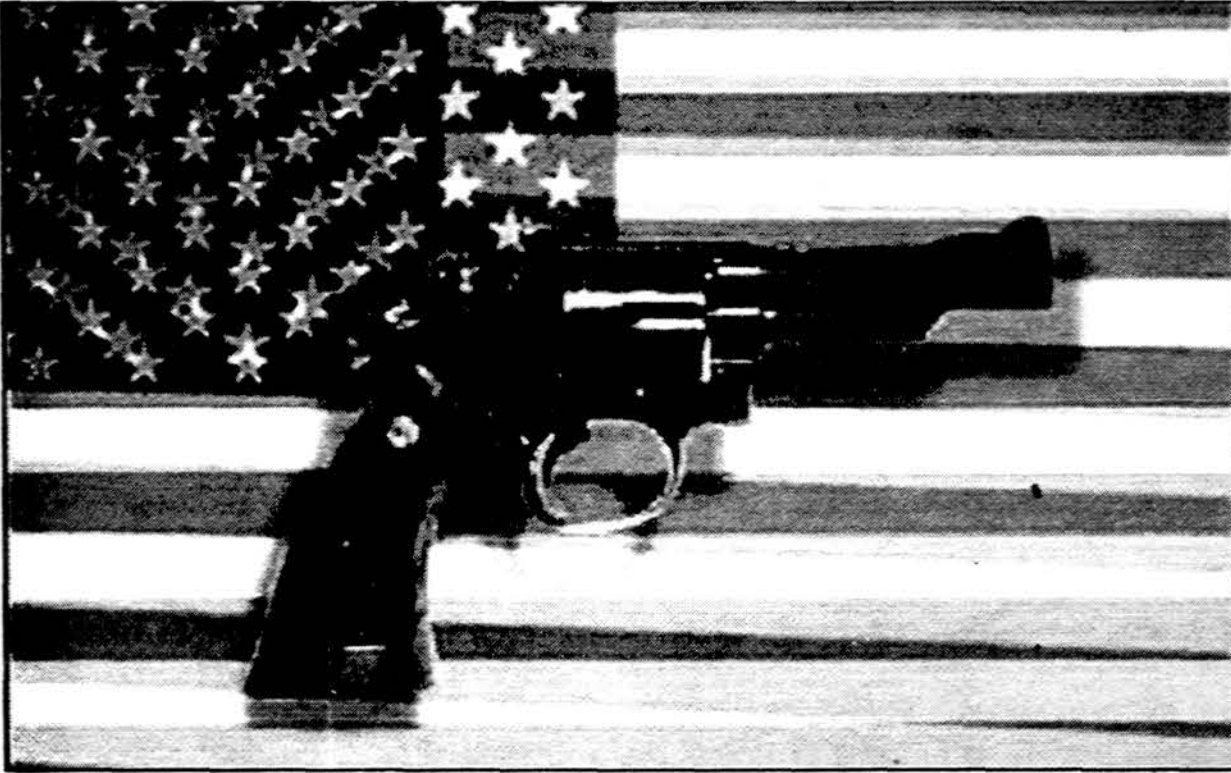
Dėl ko kilo šis gaisras, kol kas nežinia. Viena galimų versijų – netvarkinga elektros instaliacija. Nuostoliai irgi kol kas nežinomi, tačiau manoma, kad jie bus tikrai milžiniški. Nei pastatas, nei prekės nebuvo drausti. Neoficialiomis žiniomis, prekybos centras dar buvo nesumokėjęs tiekėjams už daugumą prekių.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Ginklų kontrolės imtis per vėlu

Daugelis amerikiečių privilegiją į asmeninius ginklus laiko neatimama teise.

Washington, DC, spalio 8 d. (AFP/BNS) — Nors per vieną savaitę trijose mokyklose šūviai nusinešė devynių žmonių gyvybes, Jungtinėse Valstijose nenorima griežtinti visoje šalyje galiojančių taisyklių, leidžiančių laisvai nešiotis ginklus ir juos pardavinėti.

Viltims, kad po naujausios pastarojo meto tragedijos, kai iki dantų ginkluotas pienovežio vairuotojas amšų kaimo mokyklos klaseje surengė egzekuciją penkioms mergaitėms, vėl kils diskusijų apie ginklų kontrolę, nebuvo lemta išsipildyti.

Tik keli pavieniai balsai paragino kontroliuoti prekybą lengvai prieinamais asmeniniais ginklais, kuriems priskiriami ir labai galingi pusiau automatiniai pistoletai bei šautuvai. Vietoj to vienas Wisconsin įstatymų leidėjas kaip atsaką į smurtą pasiūlė apginkluoti mokytojus ir mokyklų darbuotojus.

„Liūdina, kad taip mažai žmonių šiandien pasisako už ginklų kontrolę. Visuomenė dėl tokio pobūdžio ginkluoto smurto tyli kaip ištikta stabo, ir tokių šokiruojančių protrūkių prognozės bjaurios, — sakė Jamin Raskin, Washington universiteto teisės profesorius. — Apima jausmas, kad atsisakoma bet kokios progos įveikti už ginklus pasisakančius politinius lobistus“.

Spalio 2 dieną Pennsylvania valstijos mokykloje nestabilios psichinės būsenos vietos gyventojas brutaliai paleido šūvius į dešimt įkaimėms pamitų amšų mergaičių, iš kurių penkios mirė. Praėjus vos kelioms dienoms ginkluotas žudikas Colorado įkaimėms paėmė šešias mergaites ir iš jų vieną šešiolikametę nušovė, o Wisconsin vidurinėje mokykloje mokinyš nušovė mokytoją.

Visais trim atvejais smurtautojai neišgyveno, du iš jų nusižudė patys. Šie baisūs nusikaltimai šalyje pasėjo pyktį ir sielvartą.

Tačiau, kad ir kaip keista, pažaboti prekybą pistoletais ir ginklais ragina tik nedaugelis.

Daug kas JAV nevaržomą laisvę laikyti asmeninį ginklą laiko pagrindine konstitucine teise ir priešinasi bet kokiems mėginimams įvesti kontrolę, kurią vykdytų tokios įtakingos organizacijos kaip Nacionalinė šaunamųjų ginklų asociacija (NRA).

JAV valdžia verčiau linkusi skirti didesnę dėmesį mokyklų saugumui ir rengtis nelaimėi, negu kontroliuoti ginklų platinimą bei laikymą. Prezidentas George W. Bush sušaukė konferenciją šia tema.

„Per vėlu imtis ginklų kontrolės“, — laikraščiu „The New York Times“ rašė skaitytojas Burton Kreindel.

Branduolinis bandymas sukėlė grėsmę taikai

Atkelta iš 1 psl.

Roh Moo-Hyun teigė, kad jo ir Pietų Korėjoje viešinio Japonijos ministro pirmininko Shinzo Abe požiūriai sutampa.

Pirmadienį atliktas Šiaurės Korėjos branduolinis bandymas nebuvo galingas ir, kaip manoma, buvo įvykdytas giliai kalne iškastame horizontaliame tunelyje šiaurės rytinėje šalies pakrantėje, teigia žinovai.

Mokslininkai apie branduolinį bandymą sužinojo po to, kai buvo užfiksuotos seisminės bangos, sukeltos dirbtinio sprogo, tačiau duomenų apie radioaktyvumą kol kas nėra.

Seisminės veiklos stiprumas siekė 3.6 balo pagal Richterio skalę. Tai prilygsta 800 tonų dinamito sprogiui, teigė Korėjos žemės drebėjimų tyrimų centro vadovas Chi Heon-Cheol.

JAV atominė bomba, Antrojo pasaulinio karo metais sunaikinusi Hiroshima miestą, atitiko 12,500 tonų dinamito.

Žvalgybos pareigūnai Pietų Korėjos parlamentui sakė, kad branduolinis bandymas greičiausiai buvo atliktas 360 metrų aukščio kalne, į šiaurės vakarus nuo Musudano raketų bazės.

Oficiali Šiaurės Korėjos žiniasklaida pranešė, kad Pyongyang saugiomis sąlygomis sėkmingai atliko požeminį branduolinį bandymą, po kurio neužfiksuota jokio radiacijos nuotėkio.

Savo ruožtu Rusijos URM reikalauja, kad Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika nedelsdama grįžtų į Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties (BGNS) režimą ir vėl tęstų šešiašalės derybas. Tai pareiškė Rusijos užsienio politikos žinybos oficialusis atstovas Michailas Kamyninas.

Maskva „ragina susijusias valstybes, esant dabartinei sudėtingai situacijai, būti santūrias ir ištvermingas“, sakoma oficialiame M. Kamynino pareiškime.

EUROPA

STOKHOLMAS

2006-ųjų Nobelio ekonomikos premija pirmadienį buvo paskirta amerikiečių mokslininkui Edmund S. Phelps už makroekonominės politikos suderinimo laike analizę, paskelbė premijos skyrimo komitetas ir pažymėjo, kad jo darbai padeda geriau suprasti, kaip politika veikia esamos ir būsimųjų kartų gerove. 73 metų E. S. Phelps yra New York veikiančio Columbia universiteto politinės ekonomikos profesorius. Jis įrodė, kad nors visiškai užimtumas, stabilios kainos ir spartus augimas yra kartiniai ekonominės politikos tikslai, tačiau kartais turi būti daromos abipusės nuolaidos tarp esamos ir būsimųjų kartų vartojimo.

TALINAS

Estijos žmonės iš pirmadienį pradėjusio eiti valstybės vadovo pareigas Toom Hendrik Ilves pirmiausia laukia dėmesio socialinėms problemoms. Kaip išsiaiškino sociologai, 22 proc. apklausos dalyvių vylėsi, kad T. H. Ilves dėmesį sutelks ne į užsienio politiką, o į socialinės politikos klausimus. Tai itin svarbu žmonėms nuo 35 iki 54 metų. Tuo pat metu mažai aprūpintų Estijos gyventojų sluoksnių atstovai pavadino socialinę sritį mažai reikšminga, nes jie suprato, kad nuo prezidento čia mažai kas priklauso. 30 proc. apklaustųjų, pirmiausia, jaunimas, iš prezidento nieko ypatingo nesitiki.

ANTVERPENAS

Flamandų kraštutinių dešiniųjų partija „Vlaams Belang“ sekmadienį gerai pasirodė Belgijos vietos rinkimuose, tačiau nepasiekė savo pagrindinio tikslo — šalies šiaurėje esančio Antverpeno uostamiesčio kontrolės. Galutiniai duomenys rodo, kad partija surinko 33.5 proc. balsų — vos pusę procento daugiau negu per paskutinius municipalinius rinkimus 2000 metais. Antrajame pagal dydį Belgijos mieste, turinčiame 460,000 gyventojų, nugalėjo flamandų Socialistų partija, surinkusi 35.7 proc. balsų.

TBILISIS

Gruzija pasipiktinusi tuo, kad Rusija išsiunčia gruzinus Nepaprastųjų situacijų ministerijos (NSM) krovinių lėktuvais, pareiškė prezidentas Michailas Saakašvilis. „Žmonės atgabenami krovinių lėktuvais. Man nepatinka ir tai, kad tais pačiais lėktuvais išsivežami Rusijos piliečiai iš Gruzijos. Aš jau daviau nurodymą nepriimti tokių Rusijos lėktuvų“, — sakė M. Saakašvilis. „Gyvuliniais lėktuvais“ tegu skraido tie, kurie priima šiuos sprendimus“, — pabrėžė jis.

VARŠUVA

Lenkijos sveikatos apsaugos ministras, įžymus lenkų kardiologas profesorius Zbigniewas Religa ministerijos tinklalapyje kreipėsi į savo tautiečius — medikus ir jų pacientus prašydamas kovoti su korupcijos apraiškomis. Lenkija pasaulyje garsėja korupcija, ypač teisėsaugos ir sveikatos apsaugos srityse. Lenkijoje dauguma šios šalies gyventojų pinigine ar brangių dovanų „padėką“ pasibaigus gydymui laiko normaliu reiškinio ar netgi tradicija.

KARIBAI

HAVANA

Fidel Castro sėkmingai sveiksta po chirurginės operacijos, o gandai apie nepagydomą jo ligą, kuriuos skleidžia Kubos imigrantai Miami mieste, neturi pagrindo, pareiškė F. Castro jaunesnysis brolis Raul Castro, kuris laikinai eina Kubos vyriausybės vadovo pareigas. F. Castro griežtai vykdė, ką nurodo gydytojai, kurie pareikalavo, kad Kubos vadovas atsisakytų sunkaus krūvio laikotarpiu po operacijos. Tačiau kasdien jis vis daugiau dirba, vis daugiau tam naudojasi telefono ryšių.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Šiaurinėje Baghdade dalyje pirmadienį nežinomi užpuolikai nužudė Irako viceprezidento sunito Tareq al-Hashemi brolį, generolą leitenantą Amer al-Hashemi. Daugiau informacijos apie įvykį nepateikiama.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8001 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

NORĖČIAU UŽSIAUGINTI RIEŠUTŲ

Mielas Žalianykšti. Aš labai mėgstu riešutus: visokius — ir graikinius, ir turkiškus, ir migdolus, ir braziliskus, bet labiausiai tikrus lietuviškus — lazdynų riešutėlius. Turbūt pastebėjote, kad riešutai labai brangūs? Tad ir pagalvojau: kodėl neužsiauginti jų savo kieme? Galėčiau sau krimsti, kiek tinkamas, o mano žmona galėtų kasdien kepti pyragus su riešutais. Daug kur teko skaityti, kad riešutai labai sveika valgyti ir apsaugo nuo visokių ligų. Beje, gyvename apie 50 mylių į pietvakarius nuo Čikagos, turime nemažą žemės sklypą, o pats dirvožemis — juodžemis su molio priemaišomis.

Antanas K.

Prieš sodindamas — pagalvokite

Jūsų ketinimas tikrai sveikintinas. Bet pirma, kol pradėsite gardžiuotis savo riešutais, turite gerai apsigalvoti. Joks medis per naktį neužauga, o juo labiau vaismedis ar riešutmedis. Reikės ne vienerius ir ne dvejus metus palaukti, kol ant jo šakelių pakibs koks riešutėlis. Žinoma, mėginti verta, tad apibūdinsiu pora riešutų rūšių. Beje, iškart patariu medelių ar krūmų užsisaityti per katalogą, ir kiek įmanoma didesnių, tuomet nereikės tiek ilgai laukti pirmųjų riešutų.

Graikiniai riešutai

Angl. „Walnuts” arba „Hickory nut”, lot. *Juglans* (*nigra* ir *regia*). Priklauso *Juglandaceae* šeimai. *Juglans nigra* — „Black walnut”, kiek skiriasi nuo paprastojo arba angliškojo *Juglans regia*, kuris paprastai auginamas rytų ir vidurio Amerikoje. Tai šiuos riešutus rudenio pabaigoje randame parduotuvėse. Jų branduolys uždarytas pailgoje, labai „banguotoje” dėžutėje, kuri lengvai perskyla į dvi dalis. Branduolys turi truputį aitrų, bet malonų skonį, vartojamas ne tik įvairiems patiekalams, iš jo spaudžiamas aliejus, bet valgomas ir kitu būdu neparuoštas. Tačiau ant graikinių riešutų medžio riešutai atrodo ne taip kaip randami parduotuvėse. Jie „įpakuoti” į žalius, apvalius, maždaug obuolio dydžio minkštus kiautus, kurie, riešutui prinokus, patamsėja (dėl bendro vaizdo galima įsivaizduoti kaštoną, nors riešutų sėklų kiautas nėra dygliuotas).

Graikinių riešutų medžiai išauga aukšti, iki 25 m (80 pėdų) aukščio. Jų lapai kiek primena šermukšnio lapus, tik gerokai stam-

besni. Žydi anksti pavasarį. Vyriški žiedai, kaip kone visų riešutų, yra ilgi žirginėliai, moteriški mažesni ir beveik nepastebimi. Kad riešutas vestų vaisius, būtina pasodinti bent dvi skirtingas rūšis. Jam reikia geros žemės, daug vandens. Mediena kietą, tanki, labai tinka baldų ir kitų daiktų gamybai.

Juodasis graikinis riešutmedis (*Juglans nigra*) labai panašus į amerikietiškaį, bet jo riešuto kevalas mažesnis, nuskintas greitai pajuo- duoja. Branduolys taip pat mažesnis ir paslėptas nepaprastai kietose sėkladėžėse, tad jas suskaldyti, o po to branduolį iškrapštyti yra nelengva. Juodieji riešutai turi stipresnį kvapą ir skonį. Jie dažniausiai vartojami kepimui ir saldinių gamybai, nes šiaip valgyti yra per aštrūs.

„Pecans”, lot. *Carya illinoensis*. Taip pat priklauso *Juglandaceae* šeimai. Pirmasis lotyniško pavadinimo žodis kilęs iš graikų kalbos *karya*, kuriuo vadinami graikiniai riešutai (walnuts), o *illinoisensis* — dėl to, kad medis pirmiausia atrastas Illinois valstijoje (taigi, „pecans” augtų ir Čikagos priemiestyje). „Pecan” yra indėniškas pavadinimas, skirtas visiems riešutams, kuriuos reikia sudaužyti akmeniu, kad galėtų pasiekti branduolį.

Medis išauga iki 180 pėdų (55 m) aukščio. Lapai panašūs į graikinių riešutmedžių. Riešutai auga grupėmis po keturis ar tris. Jie taip pat apsaugoti žaliu kiautu, išnokus paruošiančiu. Sėkla švelni, pailga, pilkšvai rusva. Sėkladėžė lengvai suskyla. Branduolys turi stipresnį kvapą ir saldesnį skonį už „walnut”.

Būtina turėti daugiau kaip vieną medį, kad vestų vaisius. Šiems riešutmedžiams reikia ypač geros žemės, daug drėgmės.

Lazdynai

Angl. „filberts” arba „hazelnuts”, lot. *Corylus avellana*. Priklauso *Betulaceae* šeimai. Lotyniškas pavadinimas kilęs iš graikiško žodžio *koris*, reiškiančio šalimą, nes lazdynų riešutai yra pridengti minkštu lapu „šalmu”.

Labai įdomios medžiagos apie lazdynus radau Lietuvoje leidžiamame „Klaipėda” laikraštyje, tad ją čia perspaudinsiu. Jums patariau įsitaistyti kelis lazdynų krūmus. Būkite pasiruošęs juos purkšti, kad riešutai nesukirmtų, o rudenį — saugoti nuo voverių ir galbūt kai kurių kitų graužikų. Linkiu sėkmės riešutaujant!

Lazdynas — deivės Medeinos augintinis

Rudeninis žygis grybauti paprastai būna neatsiejamas ir nuo dar vieno slapto noro — gal pasiseks rasti bent šiek tiek riešutų. Ir traukiame ten, kur esame matę lazdynų krūmus. Deja, dažnai lazdynas stovi arba bevaisis, arba tik su viena kita riešutų keke.

Netenka išminties

Lazdynas tebėra gyvas senose ir šiuolaikinėse dainose, minimas pasakose. Yra už ką. Deja, dabar šis dosnus, grakštus krūmas nebeįvertinamas. Lazdynai laužomi, naikinami, nebesodinamos giraitės, teršiama žemė, kurioje jie auga. Žmonės į pamiškes verčia padangas, senus šaldytuvus ir televizorius, remontuojamo buto griuvenas. O lazdynai mėgsta derlį, švarų, drėgną dirvožemį. Jie tarsi pasitinka miško lankytojus, kad šie nepraeitų pro jų „gerą širdį”. Auga ir atskirais krūmynais sodų ar sklypų pakraščiuose. Ką nors naudingesnio iš mūsų miškų augmenijos tikriausiai ir neįmanoma rasti. O teršiama aplinka priverčia lazdynus skursti ir nuliūsti, atimama geresnės ateities viltis. Akivaizdu, kad žmonės, daugiau misdami mėsa nei savos augmenijos vaisiais, nustojo išminties.

Medeinos globotas

Senovės Lietuvos giriose lazdyną saugojusi ir globojusi pati miškų deivė Medeina. Jį taip pat garbino Romos filosofai, poetai.

Mokslininkai tvirtina, kad mūsų kraštuose šis krūmas vešėjo jau prieš dešimtis tūkstančių metų. Ekologiškoje aplinkoje jie duodavo puikų derlių. Vyresnės kartos žmonės prisimena, kaip jų seneliai pasirūpindavo žiemai bent pusmaišį riešutų. Geriausios lauktuovės advento metų einant į svečius vakaroti. Dabar lazdynai nebe tokie derlūs.

Miško gracija

Lazdynas pražysta pirmas. Miškas permatomas, dar baltuoja sniegas, sveikata tviska lazdynų kamienai, o romantiški žirginėliai nuo menkiausio vėjo paskleidžia geltoną žiedadulkių dūmelį. Tai — pirmas priartėjusio pavasario ženklas. Užauginti, subrandinti riešutą — tokį kietą ir tiek daug vertybių turintį vaisių — iš tiesų reikia daug laiko — iki rugpjūčio ar net rugsėjo.

Lazdynai — grakštūs, tiesūs, lankstūs. Kol nebuvo mados tik parduotuvėse visko ieškoti, kol žmonės daug ką darėsi patys, meškerkočiai buvo tik iš lazdyno. Kariškai tiesus ir lieknas lazdynas nėra visai svetimas karui: jo anglis naudojama parakui gaminti. Lazdyno pjuvenomis vynirbiai valo vyną. Lanksti mediena naudojama kubilų, medinių kibirų lankams gaminti. Seno lazdyno kamienai tinka dailės dirbiniams, o riešutų aliejus yra brangių dažų ir lakų komponentas. Nukritę lapai — vertinga ekologiška trąša.

Naudą voverės gaudo

Voverės vos sulaukia lazdyno riešutų brandos, iš karto kaupia jų atsargas. Dalį netyčia išbarsto — padeda atsirasti naujiems lazdynų krūmams.

Kur nekaups jų voverės. Subren-

dusiuose lazdynų riešutuose yra iki 60 — 70 procentų riebalų, turtingi B grupės, E, C vitaminų, yra gausu mineralinių medžiagų, baltymų, geležies, įvairių druskų, sacharozės. Jeigu dar nenunyko priežodis apie „dangiškus migdolus”, tai mūsų riešutai jiems prilygsta. Net liaudiška talaluška „aš tau duosiu riešutų, kad tu neitum prie kitų” gali turėti savo prasmę: pasivaikšinęs tokiu maistingu skanėstu, pajunti gyvenimo pilnatvę ir džiaugsmą — ko ten beiti „prie kitų”.

Voverės kremta riešutus, yra energingos ir žvalios. Šernai, aptikę riešutą, „praranda protą” — paragavę vieną, gali išrausti ilgiausią vagą, manydami, kad aptiks kitą. Ir gražuoliai miško paukščiai kėkštai sugeba gliaudyti riešutus.

Lazdyno riešutų maišus matome turguose, prekybos centruose. Reikėtų įleisti ten voverę — geriausią ekspertę — ir žiūrėti, ar susidomėtų. Kartais abejojama, kurį dešimtmetį šie riešutai skinti.

Kevalai gydo

Vaistinių savybių turi lazdyno riešutų kevalai. Jų trauktinė gydanti venų išsiplėtimą — varikozę. Esą net didysis poetas Aleksandras Puškinas, paklausęs paties caro patarimo ir venų varikozę pasigydęs pas rusų žinijonius, kurie gamino lazdynų trauktinę. Receptas gal ir nėra slepiamas, tačiau nėra ir plačiai žinomas.

Lazdyno riešutų kevalų preparatai padeda normalizuoti kraujo cirkuliaciją, kai nuolat šąla rankas, kojas.

„Klaipėda”

SKELBIMAS

IŠNUOMOJA

Prie 66 St. ir Kedzie Ave.
išnuomojamas 1 mieg. gražus
apšildomas „apartment”
su nauja virtuvės įranga.
Tel. 708-275-2070

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

Spalis — BALFo mėnuo

Kaip jau nuo seno įprasta, spalio mėnesį BALFas vykdo savo pagrindinį aukų rinkimo vajų. Apytikriai apskaičiuojama, nuo savo įsisteigimo 1944 metais BALFas yra surinkęs ir išdalinęs vargan patekusiems lietuviams per 10 milijonų dolerių. Nepaisant ekonominės pažangos ir pagerėjusių gyvenimo sąlygų, visgi skaičiuojama, kad Lietuvoje apie 16 proc. žmonių gyvena žemiau skurdo ribos. Taigi, vargšų, kuriems pašalpa ir pagalba yra reikalinga, Lietuvoje dar yra gana daug. BALFas stengiasi paremti tik tuos pačius vargingiausius.

Šiuo metu pagrindinė BALFo šalpa susideda iš siuntinių ir tik maža dalis pinigais. Siuntiniai yra siunčiami tiesiogiai asmenims arba šeimoms. 2005 metais BALFas iš-

siuntė 1,600 siuntinių, iš viso 53,000 svarų. Pinigais buvo išdalinta 26,000 dol., suteikiant pašalpą tremtinių grįžimo fondui, Betanijos vargšų valgyklai, ligoniams, našlaičiams, studentams ir kt. Daugiausia pinigų buvo išdalinta pagal aukotojų specifinius pageidavimus.

Kiekvieną spalio mėnesio sekmadienį BALFo St. Petersburg skyriaus valdyba rinkis aukas Lietuvių klube. Aukotojai, kurie šiuo metu nesilanko klube, prašomi atsiųsti savo auką skyriaus išdėdinkai, adresu: Mrs. Vaškeienė, 6850 – 13th Ave. North, St. Petersburg, FL 33710. Kviečiame visus prisidėti prie vargo mažinimo Lietuvoje. Ir mažiausia auka yra labai vertinama. Atminime — lengviau duoti, negu prašyti.

Klubo valdybos pranešimai

Artėjant metų pabaigai, Lietuvių klubo valdyba praneša, kad būsimų metų valdybos rinkimams yra sudaryta nominacijų komisija, susidedanti iš pirmininkės Laimutės Alvarado, ir narių — Aldonos Česnaitės, Juozo Daniliausko. Jie sudarys kandidatų į valdybą sąrašą, o rinkimai numatyti šių metų lapkričio 9 d., 2 val. p.p., Lietuvių klubo salėje.

Šiais metais sueina 45 metai nuo Lietuvių klubo St. Petersburg įsteigimo. Sukaktis bus paminėta klubo sezono atidarymo pobūvyje, kuris rengiamas lapkričio 24 d. klubo salėje.

Klubo valdyba taip pat praneša, kad šio mėnesio valdybos posėdyje buvo priimtas nuolatinis klubo narių Rimas Karnavičius. Sveikiname naują narį!

Vasara St. Petersburg

Kai skaitai lietuviškus laikraščius, pastebi, kad šiaurinėje JAV dalyje — Čikagoje, Detroite, "Clevelande ir kitur lietuvių telkiniai vasarą daugiausiai organizuoja gegužines (piknikus) parkuose ar kitokiose lauko vietovėse, nes žino, kad, atėjus rudenėliui ar žiemai, jau bus nepatogu kviesti svetelius į atvirą lauką dėl vėsūmos, šalčio ar sniego. Tačiau Floridoje yra kitaip. Čia karštomis liepos ar rugpjūčio mėnesio dienomis lietuviška veikla vis tiek vyksta, tik tai reikia glaustis salėse, kur yra vėsinimas, ypatingai vyresnio amžiaus žmonėms. Čia, St. Petersburg, gerai pasitarnauja Lietuvių klubo salė, kurioje susirenkame kiekvieną sekmadienį po lietuviškų Mišių užkasti, susitikti su draugais ir pasiklausti klubo valdybos pranešimų. Kiekvieną sekmadienį Mečys Šilkaitis paruošia įdomią „Lietuvos įvykių apžvalgą“, ją užbaigdamas anekdotais, čia išgirsi ir klubo valdybos ar narių pasisakymus, grįžus iš kelionių į Lietuvą ar kitas pasaulio šalis, taip pat ir apie aplankytas vietas Jungtinėse Amerikos Valstijose. Sekmadienį, rugpjūčio 27 d., Lietuvių klubo pirmininkė Loreta Kynienė, tik grįžusi iš Lietuvos, kur praleido keletą savaičių, papasakojo savo išspūdžius iš kelionės ir gimtojo krašto. Rugpjūčio 3 d. popietėje tą patį padarė ir klubo virtuvės vadovė Nijolė Dimienė, kuri jau senokai atvyko į Ameriką, ir pirmą kartą po išvykimo vėl praleido keletą savaičių tėvynėje. Ji jautriai, bet trumpai, kalbėjo apie savo gimtinę. Tą pačią popietę savo išspūdžius papasakojo ir Lietuvių klubo valdybos sekretorė Rima Kilbauskienė, kuri su savo vyru Aurelijum neseniai grįžo iš dviejų savaičių kelionės po pietines

JAV valstijas. Ji nuoširdžiai ir linksmiai papasakojo apie susitikimą su indėnais ir kitais Amerikos pietuose gyvenančiais žmonėmis. Sekmadienį, rugsėjo 10 d., lietuviškoms pamaldoms pasibaigus Šv. Vardo bažnyčioje, buvo sugiedotas Lietuvos himnas (prisimenant Tautos šventę, rugsėjo 8-ąją). Tą dieną klubo popietėje pirmininkė L. Kynienė plačiau papasakojo apie Lietuvoje šventą Tautos šventę. Baigusi savo kalbą, ji pakvietė visus popietės dalyvius atsistojimu ir minutės tylą pagerbti prieš penkerius metus, rugsėjo 11 d., dėl teroristų žuvusių amerikiečių.

Popietė buvo užbaigta žiūrint filmą apie Aliaską, kurį parūpino neseniai iš ten grįžę Danutė ir Liutavėras Siemaškos.

Gaila, kad dėl tam tikrų kliūčių (negavo vizų) rugsėjo 21 d. negalėjo atvykti „Teatriukas“ iš Lietuvos, kuris turi paruošęs programas vaikams ir suaugusiems. Lietuvių klubo kultūros būrelis pirmininkė Angelė Karnienė pranešė, kad mėgins šį vienetą atsikviesti pavasarį, jei jiems bus išduotas leidimas atvykti į JAV. Šiuo metu kultūros būrelis kviečia visus atsilankyti į klubo salę ketvirtadienį, spalio 19 d., 2 val. p.p. Viešnia iš Lietuvos, Maironio lietuvių literatūros muziejaus išeivių literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė skaitys paskaitą apie mūsų rašytojo Antano Vaičiulio kūrybą. Malonu pranešti, kad šiame renginyje dalyvaus ir A. Vaičiulio dukra Aldona De Bold su sūnumi.

Nepraleiskime progos dalyvauti šiame kultūros būrelis renginyje.

„Lietuvių žinios“,
2006 m. rugsėjis

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ – ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

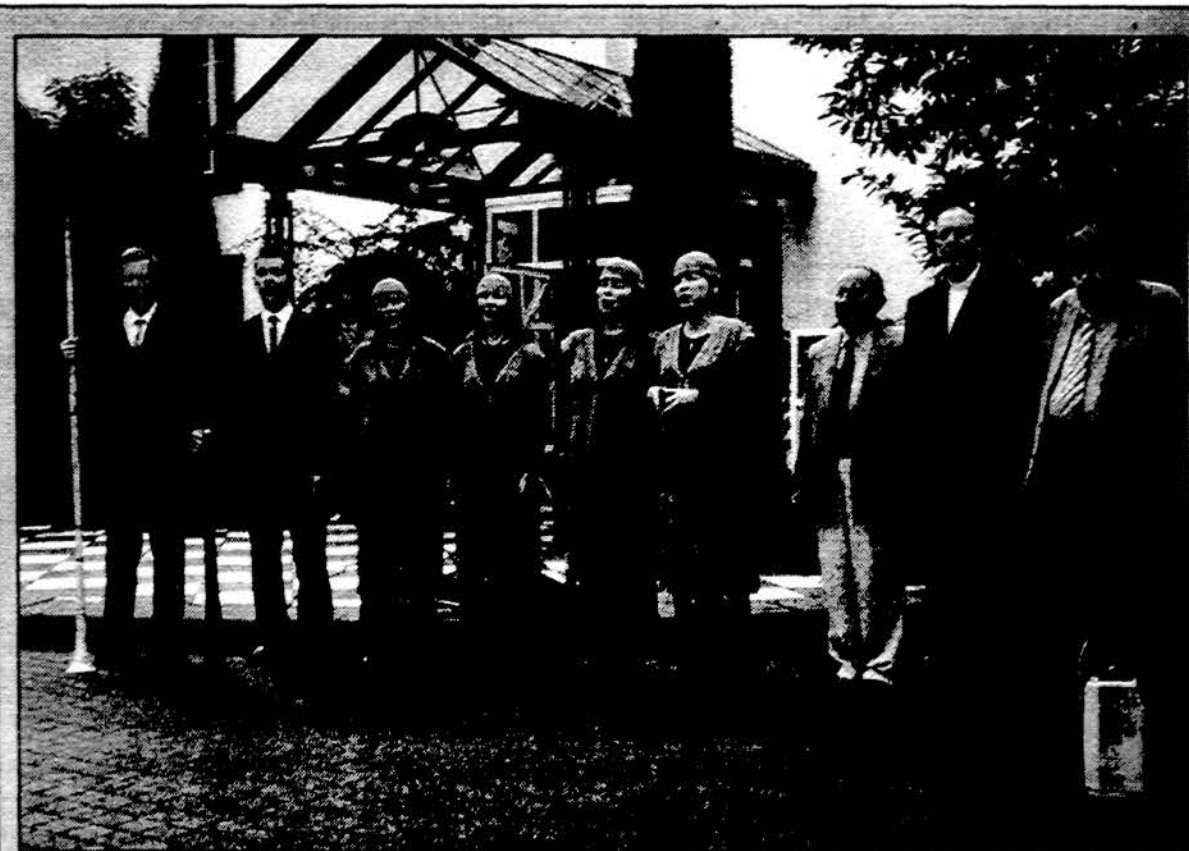
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Naujieji mokslo metų Vasario 16-osios gimnazijoje buvo pradėti išskilingu vėlavos pakėlimu. Iš dešinės: gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, Šiaulių vysk. Eugenijus Bartulis, buvęs LR Seimo narys A. Račas ir Šv. Cecilijos sakralinės muzikos ansamblis iš Šiaulių.

Vasario 16-osios gimnazijos naujųjų mokslo metų pradžios išklime 3v. Mišias aukojo vysk. Eugenijus Bartulis (iš Šiaulių).
Marytės Dambriūnaitės-Šmitienės nuotr.

Premijos lietuvių kilmės mokslininkams gyvenantiems užsienyje

Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija įsteigė užsienyje gyvenantiems lietuvių kilmės mokslininkams bei Lietuvos Respublikos piliečybę turintiems mokslininkams tris metines premijas už pasiekimus, atspindinčius jų mokslinę ir/ar sklaidos veiklą tarptautiniu mastu. Konkurso parinktiems laureatams bus apmokėtos kelionės ir savaitės pragyvenimas Lietuvoje. Moksliniai darbai bus skaitomi iškilmingoje Mokslų akademijos sesijoje, kur ir bus įteiktos premijos. Premijų dydis — 100 Lietuvoje nustatytų pragyvenimo minimumų — šiuo metu — 12,500 litų.

Premijos mokslininkams bus skiriamos už: 1) pasiekimus humanitarinių ar socialinių mokslų srityse, 2) pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse ir 3) pasiekimus savo srityje tarptautiniu mastu. Premijų tikslas — mokslininkų dalyvavimas bendruose projektuose su Lietuvos mokslo bendruomene, tampresnių ryšių palaikymas su ja bei su kraštu Lietuvių Bendruomenėmis ir noras, kad Lietuvos valdžia atkreiptų dėmesį į lietuvių kilmės mokslininkus, jiems apčiuopamai parodant, jog jų darbai svarbūs Lietuvai ir Lietuvos įvaizdžiui pasaulyje.

Kandidatus premijoms gali siūlyti Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, JAV Lietuvių Bendruomenė, kitų šalių LB ir, jei gyvenamojoje šalyje nėra LB, pavieniai mokslininkai.

Kandidatai bus vertinami atsižvelgiant į:

1. mokslo pasiekimus (dalyvavimas mokslo programose, projektuose, tyrinėjimuose, naujų procesų, medžiagų ir t.t. atradimai arba išvystymai, mokslinis bendradarbiavimas su Lietuvos mokslininkais ar

verslininkais, išleistos mokslinės knygos, straipsniai mokslo periodiniuose leidiniuose, pranešimai skaityti mokslinėse konferencijose);

2. mokslinių pasiekimų sklaidą (mokslo patirties bei mokslo ryšių tarp Lietuvos ir užsienio šalių plėtojimas, mokslinės, vadybinės, organizacinės patirties perdavimas ir kiti išskirtiniai mokslinės sklaidos pasiekimai).

Lietuviai mokslininkai kviečiami kandidatuoti, pateikiant šiuos duomenis:

Kandidato/ės „curriculum vitae“, Kandidato/ės mokslinės veiklos aprašymas pagal viršuje nurodytas vertinimo gaires su paaiškinimu, kodėl kandidatas/ė vertas/a ŠMM premijos,

Duomenys apie ankstesnius kandidato/ės mokslinių pasiekimų įvertinimus ir apdovanojimus,

Kita vertinimui naudinga medžiaga,

LB apylinkės liudijimą apie lietuvišką kilmę ir dvi rekomendacijas, patvirtinančias kandidato/ės mokslinę kvalifikaciją.

Formatas: ne daugiau kaip 10 puslapių, WORD formate, „Times Roman“ šriftu, dydis — nr. 12, tarpai tarp eilučių — 1.5. Pageidaujama, kad paraiška būtų parašyta lietuvių kalba, tačiau, esant sunkumams, darbai bus priimami ir anglų kalba. Paraiškos turi būti atsiųstos elektroniniu paštu JAV LB premijų siūlymo komitetui šiuo adresu: Bstasys@aol.com iki š.m. lapkričio mėn. 3 d.

Pirmasis premijų įteikimas įvyks 2007 metų pavasarį.

Dr. Stasys Bačkaitis
JAV LB Krašto valdybos
vicepirmininkas mokslo reikalams

UŽMIRŠTOJI „LA GIOCONDA“

Tarp Puccini „Madame Butterfly“ naujo pastatymo ir Mozart „Idomenco“ su žymiuoju tenoru Ben Hepner Ponchielli „La Gioconda“ mažai domino žymiuosius kritikus, nors šios operos New York negirdėjo 15 metų. Apie ją parašė mažiau žinomas, „New York Times“ kritikas Berfrand Holland. Jis daugiau dėmesio, atrodo, skyrė intrigų ir meilės istorijų painiavos operos libretui, o ne atskirų solistų ar muzikos vertinimui, juos gana paviršutiniškai paminėdamas, su pora išimčių: tenoro Aquiles Machado Enzo vaidmenyje ir Violetos Urmanos La Giocondos rolėje.

Violeta Urmana

Šias eilutes rašančiai Violeta ne tik puikiai dainavo, bet ir vaidino. Puikų ispūdį paliko mecosopranas Irina Mishura, gimusi Rusijoje, — atlikusi aklos motinos vaidmenį. Jos solo ir duetai su Violeta išsiskyrė iš visų kitų. Gerai dainavo Željko Lučić — inkvizicijos seklys. To negalėčiau pasakyti apie žinomąją Olgą Borodina, mecosopraną Lauros rolėje arba Paata Burchuladze — bosą, dainavusį Genujos didiką.

Teigiamai reikėtų vertinti choro dainavimą ir baletų šokėjų pasirodymą.

Nijolė Valaitienė

Irina Mishura

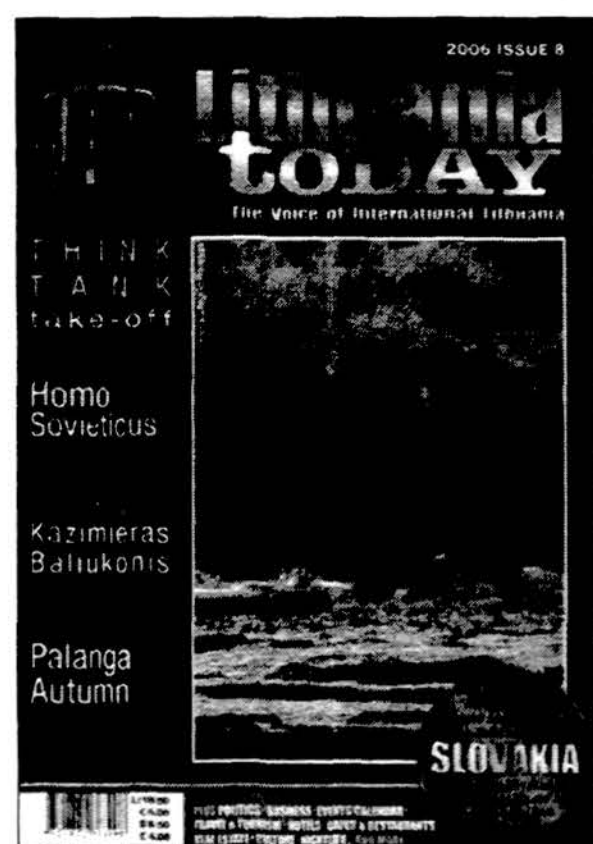
Lietuvos ambasados Washington, DC, pranešimas

Šį rudenį Lietuvos ambasada Washington, DC, į darbus kimba ir vėl atsinaujinusi. Leiskite pristatyti naujai atvykusius kolegas ir jų kuruojamas sritis. Dr. Dalia Kadišienė, ministrė — patarėja ekonomikai (dalia.kadisienne@ltembassyus.org); Antanas Pažarauskas, patarėjas politikai (antanas.pazarauskas@ltembassyus.org); pulkininkas leitenantas Egidijus Armalys, gynybos atašė patarėjas (dao@ltembassyus.org); Nida Dalmantaitė, pirma sekretorė kultūrai ir mokslui (nida.dalmantaite@ltembassyus.org); Liutauras Bauža, pirmas sekretorius žiniasklaidai ir viešiesiems ryšiams (liutauras.bauza@ltembassyus.org); Andrius Kašėta, vyresnysis specialistas informacinėms technologijoms (andrius.kaseta@ltembassyus.org).

Liutauras Bauža

sekretorius žiniasklaidai ir viešiesiems ryšiams

Spaudos apžvalga

Vėl mus aplankė gražus spalvingas žurnalo „Lithuania Today“ numeris. Jame rasite įdomių straipsnių įvairiausiomis Jus dominančiomis temomis: biznio, istorijos, kelionių ir t. t. Šiame numeryje galėsite susipažinti ir su Slovakija.

Besidomintiems technologijomis siūlome paskaityti Ray Vyšniausko interviu su UAB „Alna“ generaline

direktore Justina Milaknyte. Tas pats autorius pristato ir kitą Lietuvoje žinomą kompaniją — „Siemens“. Apie savo verslą pasakoja Seppo Siren, prieš 11 metų atvykęs į Lietuvą ir čia išvystęs savo baldų verslą, Tom Wilbur, Lietuvos investicijų agentūros darbuotojas ir kitais, kurie, nepabūgę mažo krašto, sėkmingai vysto savo darbus Lietuvoje.

Agne Myhre skaitytojams ne tik pristato Palangą, pasakoja to miesto istoriją, bet ir nurodo, kokias vietas verta aplankyti, ką įdomaus atvykę į Palangą žmonės gali pamatyti. Jos straipsniai iliustruoti gražiomis nuotraukomis.

Apie sovietinio gyvenimo ypatumus pasakoja Sergej Muravjov, o apie Grūto parką, kurio įkūrimas susilaukė ne tik pritarėjų, bet ir priešininkų, pasakoja Ray Vyšniauskas.

Žurnale daug vietos skirta reklamai. Jame rasite informacijos, kur galite apsilankyti ir ką pamatyti nuvykę į Lietuvą. Išspausdinta ir mūsų dienraščio reklama.

Šį leidinį galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina — 6.50 dol. Persiuntimo kaina — 3 dol.

Nuotraukoje iš kairės: L. Bauža, A. Kašėta, D. Kadišienė, E. Armalys, laikinoji reikalų patikėtinė K. Jurgaitienė, N. Dalmantaitė ir A. Pažarauskas.

„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

DIDESNIS UŽ MILŽINĄ (a†a prof. dr. Algirdas Grigonis)

Suejo metai be žmogaus, kuris daugelio jį pažinojusių nuomone, nusipelnė šių dienų Lietuvos „Mokytojų mokytojo“ ir „Specialiosios pedagogikos tėvo“ titulo. Tai ata prof. dr. Algirdas Grigonis (1934–2005), daugiau kaip dešimtį metų vadovavęs specialaus ugdymo kvalifikacinei komisijai prie Pedagogų profesinės raidos centro (Vilniuje), įkūręs ir daug metų vadovavęs Kauno apskrities specialiųjų pedagogų ir tėvų draugijai, nuo pat pirmųjų APPLE. (Amerikos pedagogai Lietuvos švietimui) kursų Lietuvoje nuoširdus talkininkas ir didelis bičiulis. Labai didele jo darbų dalimi tapo APPLE draugija.

Dr. Algirdo Grigonio įkurtos draugijos tikslas – tai tęstinis paruošimas ir lavinimas pedagogų, tėvų, socialinių darbuotojų bei įvairių kitų specialistų, dirbančių su vaikais, turinčiais specialias negalias. Šiuo metu draugija turi per 1,000 narių. Jos skyriai veikia Alytaus, Šiaulių, Tauragės, Klaipėdos ir kitose Lietuvos apylinkėse. Dr. Algirdo Grigonio iniciatyva kiekvienais metais, kartu su dr. Karl Janowitz, Temple universiteto profesorium ir dabartiniu APPLE direktorium, buvo ruošiami specialios pedagogikos seminarai. Į juos buvo kviečiami lektoriai iš Amerikos, Olandijos, Norvegijos ir kitų Europos kraštų. Dr. Algirdo Grigonio dėka, specialioji pedagogika Lietuvoje darė gražų progresą ir sparčiai vijosi Vakarų pasaulio standartus. Deja, dar yra likę daug neatliktų darbų... Jūs dabar toliau tęsia dr. Grigonio mokinę, specialiosios pedagogikos doktorantė Vilma Narkevičienė.

Dr. Algirdas Grigonis dirbo pedagoginį darbą 52 metus. Jis dirbo mokytoju Kauno sanatorinėje miško mokykloje, Kauno 2-sios pagalbinės

mokyklos ir Kauno neakivaizdinės vidurinės mokyklos direktoriumi, Pedagogų profesinės raidos centre psichologijos vedėju ir docentu, specialiose ikimokyklinėse ir mokyklinėse įstaigose psichologu. Parašė per 100 mokslinių, publicistinių darbų, suredagavo daugiau kaip 20 mokslinių, metodinių leidinių, buvo žurnalo „Specialusis ugdymas“ redakcijos narys. Visuomet mielai ir dosniai dalinosi savo žiniomis, patirtimi ir sugebėjimais su kolegomis, magistrantais bei doktorantais studentais.

2005 metų liepos mėnesį dr. Algirdas Grigonis buvo apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

Štai kaip dr. Algirdą Grigonį pereinusių metų nekrologe apibūdina Kauno apskrities specialiųjų pedagogų ir tėvų draugijos nariai: „Algirdas buvo kuklus, tolerantiškas, be galo šiltas žmogus. Mokėjo išklausti ir išgirsti, nelikdavo abejingas kitų bėdoms, skausmui. Tai plačių pažiūrų žmogus. Jis džiaugėsi atgimusia Lietuva, nes meilė tėvynei buvo įskiepyta dar vaikystėje. Neteikė doc. dr. Algirdo Grigonio, skaudžiai jaučiame šį praradimą. Šiandien prisilegti skaudžios netekties, kartu su artimaisiais liudime ir tikime, kad šviesus atminimas išliks visų jį mylėjusių ir pažinojusių žmonių tarpe“.

APPLE organizacija be galo liūdi ir pasigenda šio didelio kaip gyvenimas asmens. Asmens, kuris gyvenimą vertino ir mylėjo, nors jis nebuvo lengvas, pareikalavo profesinėje tarnyboje ir gyvenime daug dvasinių ir fizinių jėgų. Dr. Algirdo Grigonio šviesus atminimas visuomet liks kelrodžiu tiems, kurie turėjo laimės jį pažinti.

Paruošė
Ritonė Rudaitienė

Mielam bendrakeleiviui

A † A

pulkininkui ROMUI BILIŪNUI

mirus, jo žmonai NINAI ir jos šeimai, jo sėserims CECILIJAI MITKIENEI ir ZITAI SODEIKIENEI, jų šeimoms, reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi 1944 metų bendro likimo jaunystės draugai

Vitolis Milaitis
Danguolė Milaitytė-Vitkienė
Aleksas Vitkus

JAUNIMO KELIONĖ NEMUNU

Rugpjūčio 20–21 d. Ukmergės šv. Apašt. Petro ir Povilo, Balninkų šv. vysk. Stanislovo, Zapyškio šv. Jono Krikštytojo, Kauno Kristaus Prisikėlimo ir šv. Juozapo parapijų bei šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios jaunimas laivu „Tolstojus“ plaukė Nemunu nuo Kauno iki Raudonės. Kelionės metu aplankytos Panemunio miestelių – Raudondvario, Zapyškio, Paštuvos, Vilkijos, Seredžiaus ir Veliuonos – bažnyčios ir piliakalniai, Paštuvos vienuolynas, Raudonės, Vytėnų ir Raudondvario pily.

Kelionės metu siekta artimiau susipažinti su mūsų tautos istorijos ir kultūros paminklais, drauge padėti parapijų jaunimui per platesnę krikščioniškosios bendrystės patirtį atrasti savojo pašaukimo kilmą ir sustiprinti apsisprendimą sekti Kristumi. Keliautojai labai šiltai sutikti visose aplankytose parapijose ir Paštuvos vienuolyne. Jaunimą sveikino ir išsimintinę žodį tarę Kauno arkivyskupijos jaunimo centro vadovas bei Kulautuvos parapijos klebonas kun. Šarūnas Petrauskas. Įdomiai apie savas bažnyčias

pasakojo jose besidarbuojantys kunigai: Vilkijos klebonas kun. Leonas Kalinauskas, Seredžiaus klebonas kun. Virginijus Lenkaitis ir Raudondvario klebonas kun. Augustinas Paulauskas. Kitose vietovėse jaunimą taip pat nuoširdžiai sutiko ir lydėjo vietos istorijos mokytojai ir muziejų darbuotojai. Sekmadienio Eucharistiją keliautojai šventė Veliuonos bažnyčioje, o stovyklą įrengė Raudonėje prie Nemuno. Savo muzikiniais talentais visus džiugino Kauno šv. Pranciškaus Ksavero jėzuitų bažnyčios jaunimas.

Kelionei, kurioje dalyvavo per septyniolika žmonių, vadovavo Ukmergės šv. Apašt. Petro ir Povilo parapijos vikaras kun. Saulius Pavalkis, Ukmergės dekanato Katechetikos centro vadovė, A. Smetonos gimnazijos ir J. Basanavičiaus vidurinės mokyklos tikybos mokytoja Ramutė Sakalauskienė, VDU Katalikų teologijos fakulteto II kurso studentas Andrius Šmigelskas ir Dieviškosios Jėzaus Širdies seserų pranciškonų kongregacijos sesės Loreta Ilėkytė ir Donata Tėvelytė. BŽ

Pristatyta nauja knyga „Lietuvos monetos“

Lietuvos banko išleista gausiai iliustruota knyga „Lietuvos monetos“ š.m. spalio 6-ąją, pristatyta visuomenei Vilniuje.

„Lietuvos bankas laikosi tradicijos leisti knygas apie lito istoriją. Naujoji knyga – pirmas tokio pobūdžio ir didelės apimties mūsų leidinys apie monetas“, – nurodė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas.

Jis pažymėjo, kad naujoji knyga turi didelę pažintinę ir istorinę vertę ir nūdienos skaitytojams, ir ateities kartoms.

Knygoje „Lietuvos monetos“ pinigų gamybos ekspertas Arūnas Dulkys, dailininkas grafikas Juozas Galkus ir numizmatas Stanislovas Sajauskas pasakoja apie monetų kilmę ir jų kalybos tradicijas, gamybos technologiją, šiuolaikinius monetų apsaugos požymius, apžvelgia Lietuvos numizmatikos istoriją nuo karaliaus Mindaugo laikų iki šių dienų. Leidinyje rašoma ir apie monetų dizaino kūrimą: pateikiami konkursiniai monetų projektai, eskizai ir kita su monetų kūrimu

susijusi istorinė medžiaga.

Naujoji knyga baigia originalią knygų ir filmų apie Lietuvos pinigus dilogiją.

2002 metais Lietuvos bankas išleido knygą „Lietuvos banknotai“ (teksto autoriai – Arūnas Dulkys ir Juozas Galkus, dailininkas – Bronius Leonavičius). Tais pačiais metais įvyko režisieriaus Rimtauto Šilinio dokumentinio filmo „Iš lito istorijos. Banknotai“, sukurto Lietuvos banko užsakymu, premjera.

2004 m. visuomenei pristatytas režisieriaus Rimtauto Šilinio dokumentinis filmas „Iš lito istorijos. Monetos“.

Knyga „Lietuvos monetos“ skirta Lietuvos banko reprezentacinėms reikmėms. Šių knygų bus duota šalies bibliotekoms.

Pristatymo renginyje dalyvavo knygos autoriai, prie knygos leidimo prisidėję menininkai, monetų kūrėjai, muziejininkai, kiti svečiai.

Lietuvos banko
Ryšiai su visuomene skyrius

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir jo žmona Alma (trečioji iš kairės), 2006 m. vasarą apsilankę APPLE suruoštoje neįgalųjų vaikų stovykloje „Viltis“, nusifotografavo su stovyklos pedagogais. Pirmieji iš dešinės Vitas Underys ir Ilona Laucienė – abu su APPLE darbuotojais atvykę iš JAV.

Remkite ir platinkite
katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Gerbiami skaitytojai, „Draugo“** administracija prašo neužmiršti atsiųsti loterijos bilietaus šakneles ir atsiųgti už užsakytas vietas dienraščio pokylyje.

♦**BALF'o Lemonto 28 skyrius** spalio mėn. rinks aukas vargstantiems Lietuvoje ir kitur paremti. Išsiuntė laiškus su prašymu aukoti, o sekmadieniais aukos bus priimamos Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos prieangyje po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių.

♦**2006 m. spalio 13 d., penktadienį**, 7 val. v. Bočių menėje, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th Street, Lemont, IL) ir spalio 14 d., šeštadienį, 7 val. v. Jaunimo Centro kavinėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL) bus rodomi jaunosios kartos lietuvių kino menininkų trumpametražiniai vaidybiniai filmai: „Čia iš ten“, rež. Kęstutis Gudavičius, vaidina Erica Jennings iš SKAMP, 2002; „Painiava“, rež. Vytautas Dambrauskas, vaidina Andrius Kaniava iš Keistuolių teatro ir Algis Ramanauskas—Greitai, 2005; „Pakeisk plokštelę“, rež. Kristina Buožytė, vaidina Aldona Bendoriūtė, Šarūnas Puidokas, 2005; „Lietuviškos grožybės“, rež. Simonas Aškelavičius, vaidina Ramūnas Cicėnas, Leonardas Pobedonoscevas, 2005; „Bilietas į Bahamus“, rež. Martina Jablonskytė, 2005; „Giminės bruožas“, rež. Silvija Vilkaitė, 2005.

♦**Balzeko lietuvių kultūros muziejaus** Kino salė kviečia visus į lietuvių vaidybinių filmų programą. Šeštadienį, spalio 14 d., 7 val. v. rodysime režisieriaus Algimanto Puipos alegorinę dramą „Moteris ir keturi jos vyrai“, sukurta Lietuvos kino studijoje 1983 m. Įėjimas nemokamas. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

♦**Rašytojo Antano Vaičiulaičio** 100-mečio paminėjimas vyks spalio 15 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Pagrindinė kalbėtoja – Virginija Pappauskienė, Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus Lietuvių išeivių skyriaus vedėja. Į Čikagą dalyvauti minėjime atvyksta rašytojo duktė Joana Vaičiulaitytė-Buivienė.

♦**Tėvas Antanas Saulaitis, SJ**, naujasis Pal. J. Matulaičio lietuvių katalikų misijos dvasiškis ir administratorius, susipažins su misijos nariais spalio 15 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių PLC didžiojoje salėje. Tėvą A. Saulaitį, SJ, pristatys tarybos pirmininkas Romas Fabijonas. Visus kviečiame atvykti.

♦**Kun. Antanas Gražulis, SJ**, aukos šv. Mišias spalio 15 d. 1 val. p.p. šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, IN. Giedos choras, kuriam vadovauja ir vargonais palydi Revita Rudzevičienė. Visi kviečiami.

♦**Lietuvos Dukterų draugija** spalio 15 d. 3 val. p.p. „Camelot“ pokylių salėje (8624 W. 95th Street, Hickory Hills) rengia „Rudens pietus“. Bus skani vakarienė, loterija, muzikinė programą atliks Algimantas Barniškis. Stalus ar pavienes vietas prašome užsisakyti Nameliuose (2735 W.

71st. Street) arba tel. 773-925-3211 budėjimo dienomis (nuo trečiadienio iki penktadienio) nuo 10 val. r. iki 2 val. p.p. Kitu laiku skambinti tel. 708-599-5727 arba 708-499-4845. Visi labai laukiami.

♦**ALRK Moterų sąjungos 3-os** kuopos susirinkimas įvyks spalio 21 d., šeštadienį, 2:30 val. p.p. šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Kavutės nebus. Bus aptariami svarbūs reikalai.

♦**Prelatas Edis Putrimas, Lietuvos** vyskupų įgaliotinis, atvyksta į Lietuvių katalikų federacijos kongresą ir skaitys pranešimą apie lietuvių išeivijos apaštalavimą. Kongreso akademinė programa vyks spalio 21 d. Čikagoje, Maria gimnazijos salėje. Įėjimas iš kiemo pusės. Tel. pasiteiravimui: 312-327-1340 arba 708-997-1861. Fax: 312-346-5640, e-paštas: LRCFA@aol.com

♦**Lietuvių katalikų federacijos** kongrese spalio 21 d. bus skelbiama eilė svarbių pranešimų apie lietuvių parapijų padėtį. Apie naujai pasirašytą sutartį tarp Lietuvos Respublikos ir JAV, saistančią istorinius išeivijos paminklus, įskaitant šventoves, referuos Lietuvos ambasados įgaliotinė Žana Tarasevič. Šiuo metu lietuviai rūpinasi dviejų lietuvių parapijų likimu — šv. Jurgio, Shenandoah, PA, ir Aušros vartų, New York, NY. Posėdžiai vyks Maria gimnazijos apatinėje salėje. Visuomenė yra kviečiama dalyvauti.

♦**Lietuvių katalikų federacija** pagal turimus sąrašus yra išsiuntusi pakvietimus į Katalikų federacijos kongresą, kuris įvyks spalio 21-22 dienomis Čikagoje. Žmonės, kurie negavo pakvietimų, bet norėtų dalyvauti kongrese, prašome kreiptis į Federacijos būstinę „Draugo“ patalpose, 4545 W. 63rd. Street, Chicago, IL. Tel. 312-327-1340 arba 708-997-1861. Fax: 312-346-5640, e-paštas: LRCFA@aol.com

♦**Lapkričio 12 d. 12:30 val. p.p.** visus kviečiame į tradicinę PLC madų parodą „Rudens simfonija“, kuri vyks didžiojoje salėje. Bilietus galite užsisakyti tel. 630-257-0153 (Žibutė) arba 630-257-8617 (Elzytė).

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Marijos Nekalto Prasidėjimo** seserų rėmėjų sąskrydis ir mirusiųjų prisiminimas vyks Putname, Connecticut, seselių vienuolyne sekmadienį, spalio 29 d. 11 val. r. šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys vienuolyno kapejonas kun. Kęstutis Kėvalas. Po pietų bus rodomas filmas apie seselių gyvenimą ir jų 70 metų veiklą. Po filmo — Naujosios Anglijos rėmėjų posėdis: Naujosios Anglijos valdybos pirmininkės Gitos Kupčinskienės pranešimas ir lietuvių susitikimo šventės—gegužinės aptarimas. Pasiųsiame posėdžiui bus mirusiųjų pagerbimas — kapinių lankymas, naujų paminklų šventinimas ir vienuolyno koplyčioje Mišparai už mirusiuosius. Visi kviečiami. Norinčius dalyvauti prašome iki spalio 20 d. pranešti tel. 860-928-7955.

www.draugas.org

Švietimo premija

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją“ mokytojui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbą JAV liuanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių liuanistinių mokyklų mokytojų, kurie pasižymėjo liuanistinio švietimo srityje, vadovėlių bei knygų leidime ir redagavime, ilgus metus dirbo arba tebedirba mokytojo/vedėjo darbą liuanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki š.m. gruodžio 31 d. adresu: Lithuanian Educational Council, 1501 Valecroft Ave., Westlake Village, CA 91361. Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba.

Švietimo premija 2001 m. buvo įteikta Jonui Kavaliūnui, 2002 m. — Julijai Širkai, 2003 m. — Stasei Petersonienei, 2004 m. — Elenai Ruzgieni ir 2005 m. — Vidai Bučmieni.

2006 m. Švietimo premijos mecenatas yra Lietuvių fondas.

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

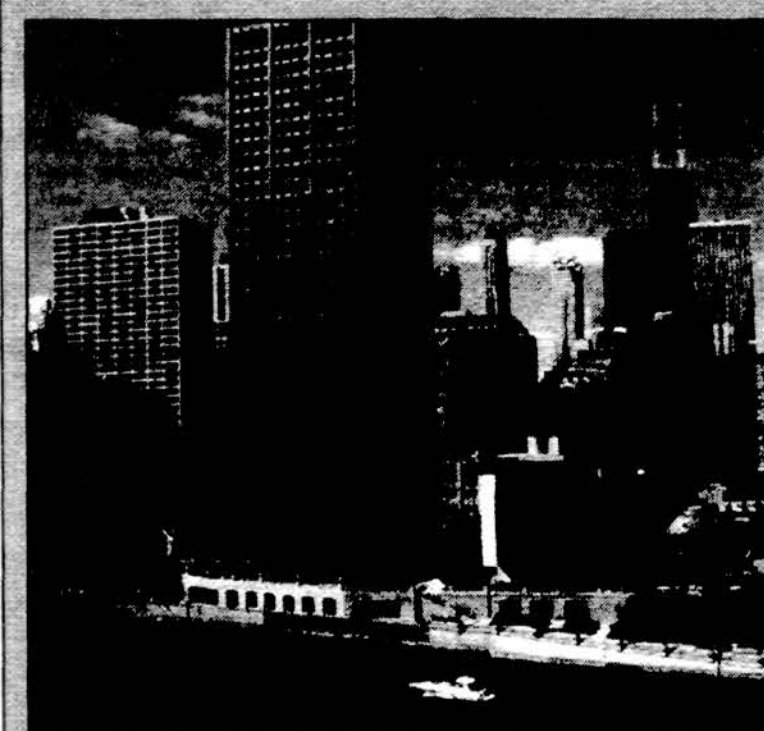
JAV LB Vidurio Vakarų apygarda spalio 8 d. Lemonto PLC sodelyje suruošė smagią gegužinę. Gražus, saulėtas oras, smagi Algimanto Barniško muzika sukvietė į sodelį nemažą būrį žmonių. Susirinkę šnekučialavai, sukosi šokio sūkurį, skanavo gardžiai paruoštą valgi. Čia pat matėsi rengėjai, vadovaujami Vidurio Vakarų apygardos pirmininkės Aušrelės Sakalaitės, kurių nuotalka taip pat buvo puiki. Atsisveikinimas su vasara, smagią praleista popietę visus gerai nutelkė.

Laimos Apanavičienės nuotraukoje iš kairės: Olimpija Bauklėnė, Rita Šakenienė, Algis Kirka ir Aušrelė Sakalaitė suruošė gegužinę liko patenkinti.

Amerikos Lietuvių katalikų kongresas

vyks spalio 20-22 dienomis Čikagoje, Maria gimnazijoje, Marquette Park

Kongresą rengia išeivijos katalikų organizacijos ir institucijos apjungianti Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacija, šiemet švenčianti savo šimtmetį. Katalikų federacija buvo įkurta 1906 metais Wilkes Barre, Pennsylvania. Kongreso renginiuose bus paminėtas federacijos veiklos šimtmetis, federacijos įkurtos jaunimo stovyklos „Dainava“ 50-metis ir 40 metų nuo Federacijos iniciatyva Šiluvos Marijos koplyčios Nekalto Prasidėjimo bazilikoje, Washington, įrengimo.

Amerikos
lietuvių inžinierių ir
architektų sąjungos
(ALIAS)
Čikagos skyrius
vėl kviečia
pasigrožėti unikalia
miesto centro
architektūra,
įdomesniais pastatais

Pro daugelį iš jų gal ne kartą praėjote net nepakeldami galvos ir nenujaušdami, kiek istorijos ir architektūrinio įdomumo slypi šiuose dangoraižiuose. Juos lietuvių kalba atskleidė patyręs gidas, pravedęs ne vieną ekskursiją Čikagos užsienio svečiams, Jurgis Anyas. Dėkojame puikiam vadovui, kad jis ir šį kartą mielai sutiko skirti laiko mūsų jau ketvirtą kartą organizuojamai ekskursijai. Kviečiame visus, kuriems įdomu akyliau pažvelgti į nuostabią Čikagos architektūrą, susipažinti su miesto istorija. Spalio 21 d., šeštadienį, 10:30 val. ryte lauksime jūsų „Architecture Foundation“ vestibulyje, 224 S. Michigan Ave. (Jackson ir Michigan kampas). Smulkesnė informacija tel. 773 450 4180 arba 708 423 5819.

Aurelija Dobrovolskienė